XII. évfolyam. Budapest. 176. szám. Csütörtök, 1878. junius 27.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁR

A berlini játék.

Berlinben nemzetközileg proklamálják, hogy „a tulajdon lopás“. A diplomatia szentesitését adja hozzá az orosz rablóshoz és tulajdonná avatja, a mit a háboruk legigazságtalanabbja által a czár hóditott, noha ünnepélyesen kijelentette, hogy területnagyobbodásra nem törekszik.

Nincs többé jog, nincsenek szerződések, ha csak jognak nem veszszük az ököljogot, és szerződésnek, a mit szuronyok vérrel irnak.

A diplomatia minden hitet megingadott a vén Európa udvarainak erkölcsei, s minden bizalmat megrenditett a nemzetközi jogélet iránt. Semmit sem változott a diplomatia a középkor óta. Sokkal cselszövőbb, hazugabb, mint volt a mikor Machiavelli tanácsait irta a fejedelmekhez a ravaszságról és erőszakról.

„Elvesztettük Bulgáriát“, kiáltott fel mély fájdalommal a török meghatalmazott. S e fájdalomban ki volt fejezve mindazon szemrehányás, a melyet Európa népei a congressuson érvényesülő politika iránt tanusítanak. Kész egyezményekkel, hát-mögötti kötésekkel mentek e congressusra a hatalmak megbizottjai. — Mindegyik tolla hegyén és ajkán hordozta a nép-jelszavakat, s mindegyik hazudott, mert egymást csalva, megcsalták Európát és győzelemre juttatták Oroszország terveit.

Hogy kiabáltak a san-stefanói szerződés ellen, minő jegyzékeket puffogtattak a Balkán félszigeten véghez menő változások ellen, s ime az eredmény az, hogy Oroszország megnyerte a játékot, s Európa elvesztette azt.

Legfájóbban esett a világnak a csalódás Angliában. Hinni vélte mindenki, hogy fenyegetett érdekei felnyitják szemét, s kalmár szelleme Európa jogvédőjévé lesz, ha nem is a jog tisztelete, de érdekeinek az európai közvélemény jogérzete által való szentesitése végett. De Anglia meghiusitott minden várakozást és kalmár szelleme lábbal tiporta a jogot.

Ez is egyike azon lépéseknek Anglia részéről, a melyekben másokat csalva, önmagát csalja meg. A hiba mindig megboszulja magát. S ha már megboszulta akkor, midőn a magyarországi muszka invasio ellen nem volt szava Anglia akkori premierjének, s ennek fejleménye volt a krimi háboru; ugy Oroszország megfészkelődése a Dunán, uralma a Fekete tengeren, terjeszkedése a Balkánig Konstantinápoly elesését fogja maga után vonni, s ezt Anglia sinli majd meg.

Ugy látszik a mai korhadt államszerkezeti viszonyok és romlott erkölcsi érzet mellett, az államférfiak gondolkozni sem tudnak, nemhogy tanulnának. Anglia önzése már megfizette busásan az árát hamis játékainak, s mégis ujra hamis kártyával vágott be a zöld asztalra.

Igaz, hogy nekünk nem sok okunk van panaszkodni a lord Beaconsfield cabinetnek Salisburys politikája ellen, mert hisz ez a politika a bécsinek logikai folyománya. Igaz az is, hogy velünk szemben Anglia mindig hivatkozhat a perfidiára, mely külügyi politikánkat jellemezte, s lehetetlenné tette a kölcsönös érdekek alapján az erélyes aktiót Oroszország ellen. De bármennyire van is mentsége Angliának a mi politikánk szempontjából, nincs mentsége, ha azon hivatást mérlegeli, melyet pénzügyi, kereskedelmi és hajózási tekintélye iránt Európa szabadságszerető és jogtisztelő közvéleménye táplált. Mig szószolója volt a tiszta lelkiismeretnek, mig cselekedeteit az európai jogérzet lengette át, büszkén emlegették Albiont.

És Albionnak nem szabad lett volna meghiusitani a várakozást, bármily nyomorult politikai üzelmek szinterévé vált is a continens. Anglia a közvélemény támogatása mellett elég erős volt, hogy mint macska az egérrel játszék a népeik kárhoztató itélete mellett dolgozó diplomatiával.

Igy azonban feladva álláspontját, feladta a tiszteletet, feladta érdekeit, s Bismarck diplomatiai sikerének szekerébe fogta magát, mint az öszvérállam, melyhez egyedül illet e szerep.

Ha igaz, hogy oly viharos Angliában a hangulat a Salisbury-Suwaloff külön egyezmény miatt; ha igaz, hogy az egész nemzet megdöbbenve vette tudomásul diplomatiájának gyalázatát és vereségét: akkor lord Beaconsfield, a ki mondhatni szemefénye volt Európa népeinek, még visszafoglalhatná helyét, csak akarnia kell.

A congressus kérdései még nincsenek mind letárgyalva, ha mindjárt Bulgária, Besszarabia és a megszállási időtartam immár meghaladott álláspontot képeznek is. A le nem tárgyalt kérdések, minő a Balkán nyugati részének rendezése, a mint Bosznia occupatiójának kérdését nevezték el, egyéb kérdésekkel mind anyagot adnak, hogy az európai álláspont, a melyre előbb helyezkedett, fenntartassék. Egy kérdéssel még valamennyit kérdés tárgyává lehet tenni, a minthogy a keleti kérdés a berlini congressus által nincs megoldva, hanem csak elnapolva. Ez az elnapolás mély aggodalomba ejt mindenkit, s ejtheti magát Angliát, mert az elnapolás Oroszország erősödését jelenti, s ez erősödés egész bizonyossá teszi Nagy Péter végrendeletének fokról fokra való teljes győzelmét.

Európa nem tudja mit csinál, a mikor szentesiti Oroszország terjeszkedését, s Európa meg is fogja keservesen inni ennek levét.

Budapest, junius 26.

Az országgyülés mindkét házában bejelentette ma a miniszterelnök, hogy az országgyülést f. hó 30-án, vasárnap délben fogja ő felsége a budai királyi várlakban ünnepélyesen berekeszteni.

—

Az 1879. évi költségvetés összeállitására már megkaptók a rendeletet a miniszteriumok osztályai azon meghagyással, hogy az előirányzatokat julius 20-áig bemutassák a pénzügyminiszternek. A rendelet egyuttal figyelmezteti az ügyosztályokat, hogy a budget összeállitásánál tekintettel legyenek a képviselőház pénzügyi és zárszámadási bizottságainak határozataira s az ország pénzügyi helyzetére, azért a kiadási tételek a legszigorubb takarékosság elve szerint a minimumra leszállitandók.

—

A képviselőház mentelmi bizottsága mai ülésében tárgyalás alá vette azon — a ház által véleményadás végett hozzá utasitott — kérdést, vajjon Miletics, ki jogerejü itélettel öt évi börtönre itéltetett, továbbra is tagja marad-e a háznak, vagy pedig mandatumát elveszti, s ennek folytán uj választás rendelendő el? A bizottság az ügy beható tárgyalása után constatálván, hogy az ügyiratok szerint a szóban forgó itélet jogerőre emelkedett, jelentésében előadandónak határozta, hogy a választási törvény 13-ik s az incompatibilitási törvény 4-ik §-ai szerint itt kétségtelen összeférhetlenségi eset forog fenn, s ennek megbirálására az összeférhetlenségi bizottság van hivatva, melynek tagjai esküt tesznek le, s külön szabályok szerint járnak el: Ennélfogva az ügyiratok az incompatibilitás kérdésének eldöntése czéljából az összeférhetlenségi bizottsághoz volnának átteendők. A jelentésnek a ház elé terjesztésével Emmer Kornél bizatott meg.

—

Ha a jelek nem csalnak — irja a „N. Fr. Presse“ — ugy közel az óra, melyben az osztrák miniszterium ez év februárjában adott szavát beváltja és a koronától elbocsáttatását kéri. Fel fog ujra támadni halottaiból a személykérdés, s kétségkivül érdekes és pikánt megjegyzésekre fog alkalmat szolgáltatni. De bármilyen érdekes is legyen e dolog — az mégis csak második sorban fog állani. — A legfőbb érdeket az uj miniszteri programm képezi, egy komoly politikai programm, mely magába öleli a közel és a távolabb jövőt is, s mely nélkül miniszterium most az ügyek vezetését sikeresen kezébe nem veheti. A „Neue Freie Presse“ a miniszterium e feladatát az áliamháztartás egyensulyának helyreállításában keresi, melyek azonban nem adóemelés által, hanem a kiadások, különösen a hadi budget csökkentése által kiván elérni.

—

Tiflisi telegrammok szerint a Kaukasusban a „militia“ behivása alkalmával többféle „rendetlenség“ — ez az orosz hivatalos kifejezés — fordult elő. A népesség sok helyen tömegesen összecsődült és tüntetve megtagadta az előljáróságnak az engedelmességet. Bakurzieben az orosz katonaiparancsnokok Orbeliani herczeget és Tysenhausen grófot a nép tettlegesen bántalmazta. — Sőt nem egy elökelő orosz palotáját döntötték romba. — Különben Oroszország számára, — ha csak a congressuson nem — egyebütt sem nyilnak rózsák. Pétervárott — egybehangzó tudósitások szerint — nagyon nyomott hangulat uralkodik. S ezt már otthon sem akarják titkolni, sőt arra használják, hogy az orosz kormány engedékenységét a nép előtt is elfogadhatóvá tegyék. Innen érthető a „Golos“ eljárása is, mely nem szünik meg az orosz sereg egészségi viszonyairól hosszu tudósitásokat közölni.

Egy franczia mintagazdaság.

— Saját levelezőnktől. —

Páris, jun. 24.

Párisban a Trocadero disztermében tartott nemzetközi gazdasági congressus e hó 20-án tartotta ülését, melyen az idősb Decauville Pál gazdászati kiállitónak odaitélte az első dijjat gazdaságának rationalis s minden tekintetben nyerességes kezeléséért.

A dijat egy nagy ezüst tányér képezte gyönyörü dombormü alakokkal s vésetekkel.

Viszonzás fejében Decauville az egész congressust meghivta 21-ére Páristól nehány mértföldnyire fekvő birtokára, hogy rendszerét, az általa müvelt gazdasági ágakat a congressus tagjainak bemutassa.

Fél tizenkettőkor indultunk Párisból a lyoni vasuton s egy óra mulva Évryben voltunk, hol ki kelle szállnunk, mert a Decauville féle birtok a „Petit Bourg“ hegyen fekszik, az állomástól mintegy 20 percznyire.

Utazásunk egész Évry-ig a legkellemesebb volt, mintha Párist el se hagytuk volna, folytonosan gyönörü gyümölcs, konyha s diszkertek között haladtunk, a sok kastély, uri lak, kies városkák, melyek a verőfényes nap sugaraiban határozott körvonalaikkal kellemesen tüntek fel a kertek s erdőcskék sürü lombjai közül egymást váltották fel. Számtalan patak, mücsatorna, végre a Márna és Szajna szép vasuti hidjain átrobogva, láttuk e folyókon a vitorlás csolnakok és kisebb csavargőzösök egész raját. — Mindenütt élet, mindenütt munkásság, s merre néztünk, nem láttunk termeketlen talajt, vagy oly részt, hol a nemes franczia ne iparkodna a természetadta előnyöket kizsákmányolni.

Fogadtatásunk Évryben a házigazda részéről, ki több fogattal elénk jött, a legszivélyesebb volt. A kocsikat az öregebb uraknak átengedve, ő maga gyalog tette meg velünk az utat egész Petit-Bourgig.

Petit-Bourg, a Szajna balpartján emelkedő alacsony hegység fensikján fekszik. E fensik, mely 450 hectár, Decauville tulajdonát képezi. Ezen, mintegy 1000 holdnyi birtokból mennyi jövedelmet huz ő, azt csak az tudja, ki ott volt s látta a gazdaságot.

A birtokot köröskörül s annak táblákra felosztott részeit topolyfák határolják; két egymást keresztező tágas közlekedési ut az egész birtokot 4 főrészre osztja. A rendszer, mely szerint a földek müvelve lesznek, a hármas váltógazdaság. Termeltetik itt buza, rozs, takarmány, czukorrépa és árpa. Birtokán a munka gyorsitása s a könnyebb közlekedés szempontjából Decauville saját találmányu olyan vágányokat s rájuk kis vaggonokat alkalmazott, melyeket ma már szomszédjai nemcsak általán használnak a mezőgazdaság terén, hanem szabadalmat nyervén azokra, egy kis gyárat emelt, melyben csak 4 centimetes magas 2.5 széles vágányokat s hozzájuk illő kocsikat gyártja, melyeket már Belgiumba, Angliába, sőt az amerikai rizs és dohányföldekre nagy mértékben kiszállit.

E vágányok, melyek csak ½ meter kerékközzel birnak, bármilyen talajra alkalmasok, külön faalap nem kell, mert az egyik vágányrudak széles vaslapokkal vannak egymáshoz erősitve, bármikor felszedhetők s ismét lerakhatók. Kocsijai 1000 kilogr. sulyt elbirnak, s tiz ilyen kocsit megrakva egy erős ló egész jól elhuzza. Meglévén e gyár s vállalata prosperálván, felfogadott egy oly gépészlakatost, ki által nemcsak gazdasági gépeit javittatja, de ujakat is készit saját szükségletére, miáltal azok beszerzési költségeit a lehető alacsonyra szabhatja, másrészt az általuk teljesitett munka is sokkal olcsóbb.

Decauville érdeme főleg abban is fekszik, hogy a birtok hegyes-völgyes lévén, gépmunkáltatásra nem volt alkalmas. A mostani birtokos apja tehát mindenek előtt e hegyes részeket leásatta s a völgyeket feltöltette, mely munkát fia dicséretel tejezte be, ugy, hogy ma az egész birtok oly sik, mint az asztal, s csakis gépekkel müveltetik, kivéve azon munkákat, melyekre még gépek nincsenek.

Az okszerü trágyakezelés — melynek fontossága hazánkban, fájdalom még mindig nem tud eléggé elismertetni — által elérte Decauville azt, hogy egyes terményekből két aratást tehet, mig ismét más mivelésü földek háromszor is teremnek.

Közvetlen szomszédságában egy papirgyár keletkezett, mely nagy áron fizette a rozs-szalmát. Decauville a következő esztendőben egész birtokán rozsot termesztett s 40%-el többet vett be a szalmáért mint a magért. De a példa ragadós volt, nehány év alatt az egész vidék rozsot termelt, mi által a rozsszalma ára leszállott. Nem levén tehát e téren nyereségre kilátás, Decauville birtokának nagy részét vegyileg preparálta s czukorrépát ültetett, termésének nagyobb értékesithetése czéljából, gépháza mellé egy kis czukorgyárat s szeszgyárat épittetett, a félig termelt czukrot azután jobban adhatja el a nagy czukorgyárakba mind a répát, melyet megtart s abból ismét alcoholt és cognacot készit, a hozzá még szükséges anyagok alkalmazása mellett.

Nagyszerü konyhakertjével s gyümölcsösével e téren Páris egyik elsőrangu szállitója, s midőn egy napon gőzekéje egy szántás alkalmával eltört egy kőbe s Decauville e követ ki akarta ásatni, nagy sziklára talált. Egy év elég volt arra, hogy a szántóföld helyén ma nagyszerü kőbánya álljon, melyet a szajnával siklóval kötött össze.

Bányáját is ugy akázza ki, hogy a kiásott földdel a nyitott aknákat betölti, mivelés alá elkésziti s azután rögtön beülteti vagy beveti. — Köveinek, Páris biztos piacz, miután tehát a bányát a Szajnával összekötötte s igy alig nehány krajczárért képes bányájából a köveket a Szajnapartra szállitani, teherhajókat s egy csavargőzöst vett, melyekkel követi Párisba szállitja. De itt ismét rendszeresitett saját fuvarokat, melyekkel a köveket az épités helyre viteti, ugy, hogy a helyre, hol egy ház épül, Decauville kitünő kemény termésköveinek köbméterét 14 frankért állithatja.

Uvegházai ma szőllőt s jövő hónapban már ananászt fognak érlelni.

Istállói telve a legszebb faju szarvasmarhákkal, melyeket félkövérre hizlal s a vágóhidra elad. Kiterjedett takarmánytermelése folytán nagy raktárai vannak, melyekből az egész vidéket ellátja, mert legelőt, kaszálót vagy rétet itt hiába keresik gazdáink, a takarmányt itt ugy kell termelni, mint akármilyen más veteményt.

Hogy gazdasági teendői s munkabeosztása lehetőleg kevéset szenvedjenek az időváltozás miatt, kastélyából a párisi „Observatoire“-val távirdai sodrony közlekedést létesitett, honnan naponkint 2 sürgönyt kap s igy az időjárást előre tudván, czélszerüen intézkedhetik.

Egyszóval minden kitelhetőt elkövetett, hogy a termelési költségeknek a legalsó fokra való szállitása mellett s birtokának legnagyobb mértékbeni kizsákmányolása által — mit azonban a helyes trágyázási rendszer által mindig helyre pótol — oly óriási jövedelmet képes ez alig 1000 holdnyi birtokból előteremteni, hogy ha hozzáhasonlitjuk a mi földmivelő nagy birtokosainkat, valóban szemlesütve kell bevallanunk, hogy mint agricultur ország is bizon még vajmi sokat kell még tanulnunk, s hogy oly jövedelmet nálunk még 10 szerte akkora birtokból sem bir senkisem felmutatni.

Az egész birtok megszemlélése után kedélyes uzsonna gyüjtött össze mindnyájunkat, hol több toaszt mondatott s minden államot éltettek, csak a mi jó magyar hazánkat nem; ezen aztán anynyira megboszankodtam, hogy szót kértem, mint a magyar sajtó egyik képviselője, mit a háziur jelentett be a társaságnak.

Általános álmélkodás a „hongroise“ név hallattára s nagy csend állott be, mindenki ugy leste szavaimat, mintha legalább is valami Kaffer főnök beszélne, vagy mintha Magyarország valahol a holdban volna.

Rövid felköszöntőmet egy egész orkánja a „Vive la hongrie“ felkiáltásnak követte, mire mindjárt akadt egy osztrák, ki hozzám jött s azt mondta „Ihr müsst euch halt überall hervorheben und versteht es die Sympathien zu gewinnen.“

Az idő gyorsan rohant, elindulásunk ideje elérkezett s berobogó vonat fel vett mindnyájunkat. Szivemben azon óhajjal tértem vissza a fővárosba, vajha Magyarországnak 100,000 ilyen gazdásza volna.

T. G.

Budapest, junius 26.

Azon nagy örömnek, melyet az ujságok hangoztattak, a Presse végre megtalálta a nyitját, nem különben azon levertségnek is, mely azt megelőzte. A dolog abban állott, hogy Beaconsfield lord azonnal Berlinbe érkezése és a congressus megnyitasa után oly feltételeket szabott Oroszországnak, melyeket még Suvaloff sem mert elfogadni és ezekre nézve a czárhoz intézett kérdést, mit tegyen. A czár mindenre ráállott, amiből is látni, mennyire látja kimerültnek Oroszországot.

De a congressuson mehet minden jól és legjobban, mit ér az, ha a keleten a láthatár mind inkább borul. Salonikiből ugyancsak a Presse igen aggasztó hireket kapott, jelesül azt, hogy a monastiri és prizreni szandsaksá-

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

A váltó.

— ELBESZÉLÉS. —

IRTA: **SÜMEGI KÁLMÁN.**

(1-sö folytatás.)

Nemes tüztől égett a szerelmes leány egész valója. Mintha glória ragyogta volna körül fölemelt fejét, mely sokkal szebb volt e pillanatban, mint Flóra gunyosan mosolygó arcza. Mintha a szerelem méltóságosabbá, magasabbá tette volna az egész leányt. Flóra csábitóan szép sugár termete eltörpülni látszott mellette.

Margit a nyilt vallomás után elcsöndesült, mig Flóra uj kötekedést akart kezdeni, de alig ejtett pár szót, a hirtelen kinyitott ajtón nagy szelesen anyjuk lépett be.

Lihegett s fáradtan dölt egy karos székbe. De perczig sem volt nyugalma. Alig hogy letörülte izzadt homlokát, már ismét talpon volt. Köpenyét, kalapját szinte lehányta magáról s nem is igen viszonozva leányainak köszöntését, szakadozott pihegéssel járt egyre a szája:

— Leányok készüljetek! Hamar az uj ruhákat! Flóra te a kéket, Margit a rózsaszinüt vegye magára. A hajatokat majd hosszu fonatba forjuk. az legérdekesebben áll. Aztán a gyémántbrochot el ne feledd feltenni Flóra, te meg Margit a korálokat! Szépek legyetek, szebbek, mint az Annabálkor. Már pedig Flóra te akkor olyan voltál, mint egy istennő! Gyorsan, szaporán, gonddal öltözzetek! Vendégünk lesz, fényes vendégünk! Most találkoztam a Bubos Lekszivel, a szegény örömében majd a bőréből ugrik ki. Vendége van a fővárosból, még pedig báró, egy gazdag bankár öcscse, — báró Halmosi Alfréd!

— Báró Halmosi Alfréd? — ismétlé Flóra érdeklődve. — Szép név! Ugy-e kedves Margitkám — hangzik olyan szépen, mint — Fodor Béla?

Margit ajaka reszketve fölnyilt, szeme hosszasan hugára tapadt s tekintetéből a fájdalom, a bánat és a vád beszélt. Mielőtt szólhatott, anyja már közbevágott:

— Ah, Fodor Béla! Fidonc! Margit, arról hallani sem akarok. Tudod-e, hogy a te arczképednek fogjuk köszönni a nagy szerencsét. Bubos Lekszi egész elragadtatással beszélte, hogy amint a báró meglátta, fülig szerelmes lett beléd s neki már nyilatkozott, hogy határozott szándéka nőül venni téged. A báró megkérte Lekszit, hogy mutassa be nálunk. Szerencséjének tartja, ha mielőbb elfogadjuk! Beláthatod, hogy Fodor Béláról szó sem lehet.

Margit néma maradt. Elfordult. Halványra vált arczán két fényes könycsepp gördült le s zakatoló kebléből hosszu mély fohász tört elő.

De Flóra arcza is elváltozott. A sértett hiuság pirja gyult ki rajta s szemében az irigykedő féltés villámai czikáztak.

— Margit a szerencsés?!... Meglássuk: kié lesz a báró? — suttogá magában, azután anyjához fordulva azt kérdezte; mikor látogatnak meg bennünket?

— Talán egy óra mulva, — felelt az nyomatékos hangon s ujra sürgetve küldte a leányokat, hogy öltözködjenek.

— Szép akarok lenni! — szólt magában Flóra s gyorsan eltünt a szobából.

— Margit, siess te is öltözni!

— Engedd kedves anyám, hogy igy maradhassak. Hiszen elég tisztán vagyok öltözve.

— Tisztán! Tisztán! De igy csak nem fogadhatod a bárót. Nem akarom, hogy falusi Iibábának tartson.

— Hagyd édes anyám, tartson engem annak. Flóra szép lesz, legyen Flóráé a szerencse. Flóra szebb, Flóra neveltebb, intézetekben tanult, városi körökben mivelődött, én Teréz néninél falun nevelkedtem, — Flóra bizonnyal jobban a báróhoz való. Aztán Flóra még senkit sem szeret, de én —

— Mondtam már, arról hallani sem akarok, — szólt türelmetlenül a nagyságos mama. — Azért csak siess, gyorsan öltözzél. Parancsolom:

— Megyek anyám, szólt a bánatos leány és indult az ajtó felé szomoru megadással.

— Igaz, nem volt itthon atyátok? — kérdezé hirtelen az anya.

— Ma még nem láttam, — felelt Margit és azzal távozott.

III.

A magára maradt anya idegesen, szinte lázas nyugtalansággal járt-kelt pár pillanatig a szobában, mialatt aggodalmasan dünnyögte;

— Egész éjjel nem volt itthon. Bizonyosan ismét kártyázott és vesztett! . .

Fáradtan dőlt ismét a karosszékbe s hol hangosan, hol suttogva, hol csak magában tünődött, mig izzó homlokát reszketö kezeivel nyomkodta, mintha a nagy gondokat akarta volna onnan kiverni. Hol merengve, hosszasan maga elé bámult, hol meg a semmiségbe révedezett, majd mintha a vele küzködő gonosz szellemmel szállt volna szembe, villámokat szórtak szemei.

— Ha ez igy tart, tönkre megyünk. De ő lesz az oka, ő kártyáz, dorbézol, mindenért ő a felelős. Az én lelkiismeretem nyugodt. Mit tettem én? Semmit. Hogy házunk ajtaját nem csuktam be jó barátaink előtt, hogy néha-néha egy-egy estélyt adtam, azt nem vethetik szememre. Leányaimért tettem, leányaim boldogságáért. A bálokból nem maradhattunk el, a társaságokból nem vonhattuk ki magunkat, rongyokba nem járhattunk. Az én leányaimnak is csak ugy kell a ruha, mint a többinek, szégyenszemre nem vihetem őket szőrszövetbe oda, a hol a többiek selyembe vannak. De ez az egy pár ruha még nem tett volna koldussá bennünket, csak ő ne nyujtózkodott volna tovább a takarónál. De persze drága lovak, paripák, agarak nélkül nem volt jó az élet. Örökös mulatság, hajrá, kártyázás . . .

A zaklató lelki fordulás ellen küzdött igy a nagyravágyó asszony, ki mintha sejtette volna a közeli veszélyt, szokása ellenére az anyagiakkal vivódott. Tudta azt is, hogy előtte való nap kellett volna férjének egy nagy összegről szóló váltót beváltani s a mint lassan-lassan visszaemlékezett, azt is hallotta férjétől, hogy sorsuk, jövőjük koczkája ezen a váltón fordul meg. Isszonyu aggodalom szállta meg lelkét. Föltárult előtte a mult, mint egy rettenetes vád a jelenre, mely után csak sivár jövő következik. Hiába takarta be szemeit, hiába akart futni a kinos gondolat elől, mint a babonás ember a kisértet, ugy üldözte, gyötörte a menthetlen bukás réme.

Vergődése közben, mint a vizbe fult kapkodott a szalmaszálhoz. Segitségül hivta ujra a félénk mentegetődzést, az együgyü hitet s a vak reményt.

— Én nem leszek oka semminek; mindent leányaimért, leányaim boldogságáért tettem, — ismételte szüntelen, aztán a biztatáshoz kezdett. És azok boldogok, szerencsések is lesznek. Ime egy gazdag báró, egy milliómos öcscse veszi el az egyiket. Még csak az arczképét látta s már is halálig szerelmes belé. Nem lennénk-e bolondok, ha elutasitanók e nagy szerencsét, ha az utolsót föl nem áldoznók?! Szánkból vennők ki a sült galambot, mely maga repült oda. Az ősi Sikfaludiak és Bonczhegyiek ivadékai nem veszhetnek el a homályba, nem szállhatnak le a magasból. Azoknak ragyogni, tündökölni kell. Ma, midőn a szerencse küszöbünknél áll, midőn egy gazdag báró házasulandó szándékkal lép be házunkba, le kellráznunk magunkról a port, mit a szegénység elöszele hordott reánk. Ne lásson semmit abból. Ma ragyognunk, csillognunk kell!

Ugy csüngött e vak hiten az előbb még aggódó asszony, mint a nagy bünös gyónás után az ég bocsánatán.

Ujra a nagyságos asszony volt. A hiu nagyzó és pazar asszony. — Ujra csak az járt az eszébe, hogy a bárót milyen fényesen fogadják. Az előkelő ség láza, a ragyogás szédelgése ujra elvakitotta nyiladozó szemét. Gőgösen emelte magasra fejét, sugárzó arczczal lépett a tükörhöz, hogy hervadó arczának régi szép vonásaiban gyönyörködjék.

Hanem ijedve kapta el szemét a csillogó üvegtől. Nem a maga fonnyadó ránczai ijesztették meg, — a tükör egy sötét, kupor alak dult vonásait verte vissza, a mint az a szobába lépett mogorván, kétségbeesetten.

Egy élőhalott volt az. Sápadt arcza merev, mint a kő, szeme elborult, ajaka reszketeg s az egész fő csüggedt, mint a halálra váltó. Deres haja kuszált, homlokára hullva. Egész lényén a tétlen zsibbadtság, a megtört lélek erőtlensége látszott, az a szomoru elszántság, a milyen az öngyilkosoké lehet.

Kalapját inkább elejtette, mint eldobta s tehetetlenül rogyott le egy székbe.

— Vége mindennek! — rebegte sötét kétségbeeséssel,

A nagyságos asszony rémülten nézett férjére, a mint megdöbbenve visszafordult. A vére hült meglátva a szerencsétlent.

— Vesztettél? — suttogta szorongó aggodalommal.

— Mindent — az utolsó krajczárig.

— Kaptál levelet Sikfaludról?

— Még tegnap.

— Küldött előleget a zsidó?

— A jövő termés árát.

— A váltó prolongálva van?

— Nincs!

— Ember, mit tettél? — jajdult föl az asszony sáppadtan. Hisz akkor ma a nyakunkra jönnek.

— Bizonyosan.

— És épen ma?

— Ma, vagy holnap, az már egy kutya, — veté oda a férj keserü rövidséggel.

— De nem mindegy. Ha ma ide jönnek, mindent elvesztettünk.

— S ha holnap: detto mindent elvesztettünk.

— Mindent megnyertünk.

— Nem értelek. Talán kincset találsz, vagy valami amerikai bátyád örökségét veszed föl még ma. Más nem segit. Az emberekben hiába bizol. Azok elhagytak. A vak szerencsébe hiába remélsz. Annak a kereke egészen lefelé fordult. Jövőnk sötét, de biztos. Vesznünk, pusztulnunk kell, mint a podvás fának, mely még a tüzön is lassan ég. Szegénységben, nyomorban fogunk tengődni, pirulunk azok előtt, kikkel a jobb napokban ölelkeztünk. Mint a vakondokok a nap fénye elől, ugy bujunk, hogy ne lássuk barátaink csillogó pompáját. Keserüség könyeivel áztatjuk a száraz kenyeret, ha ugyan még az is lesz. Panasz, átok, jajszó lesz nyelvünkön!

[Folytatása következik.]

Lapunk mai számához féliv melléklet van csatolva.

gok mohamedán lakossága abban állapodott meg, hogy ha a congressus a portára nézve kedvezőtlen határozatokat találna hozni, hogy ezek ellen fegyveresen fognak fellépni, azok keresztülvitelét megakadályozandók. A basibozukok főnökei Prizrenben gyülést tartottak, hogy a congressus határozatai ellen állást foglaljanak. Hat házat béreltek ott ki, hol a gyülések tartattak. A terv az, hogy a mohamedánok tömeges felázadása által a keresztényeket közös actióra kényszeritsék, azután pedig a muszkáktól és szerbektől az ezektől elfoglalt tartományokat az azokban lakó mozlimek közreműködésével ismét elvegyék. Ezen főnökök többnyire pasák és beyek és elegendő pénzzel és fegyverrel rendelkeznek, neveik: Mustafa bey, Abdullah-effendi, Bojram bey, Aser-Padisah, Nedseb bey Üskübből, Redseb effendi, Sali bey, Hassan Derola, Essad pasa Kalkandelenből, Zainel bey és Tefvik bey Kiöprüliből.

Törökország congressusbeli barátai, kikre azon példabeszéd legjobban illik, mely szerint: „isten óvjon barátinktól, ellenséginktől majd megóvjuk magunk magunkat", csodálkoznak a török congressusbeli képviselők maguktartásán, kik nem akarják magukat Európa által még jobban kifosztattni, mint már Muszkaország tette azt, mert hiszen most nem egyedül azon tartományok és helyek oda engedéséről van szó, melyeket a törökök a háboru alatt elvesztettek, hanem még olyanokéról is, melyeknek birtokában vannak és melyekkel az angolok és többi hatalmasságok meg akarják ajándékozni Ausztria-Magyarországot és Görögországot.

És most ismét előfordul a még eddig meg nem oldott kérdés, mit fog a congressus csinálni, ha Törökország a congressus határozatait el nem fogadja? Fegyverrel fogja kényszeriteni arra, és melyik fogja azt tenni? Egész Európa, bele értvén Angliát és Francziaországot, vagy Ausztria-Magyarországot is. És Anglia el fogja feledni mohamedán alattvalóit, vagy Francziaország azt, hogy fogadása tartja, még most Németország ellen sem kezdeni háborut, annál kevésbé vele és mellette oly ügyben, mely legkevesebbé sem érdekli; Ausztria vállalná át összeköttetésben Oroszországgal az executor szerepét és magát Bismarck által rábeszéltetné a három császár szövetség megujitására? Ez mind meglehet, mert Ausztria mit sem tehet, ha még oly ész- és okszerütlen, mire a világ nem lehet elkészülve. — És még azt is merik irni, hogy a congressus Törökországot nemzetgazdászati és pénzügyi tekintetben is fogja szervezni. Még utóljára ruhákat is csináltatnak és papálni adnak nekik, mint szopós gyermekeknek. Csoda-e ekkor, ha a török nemzet ily szándékok ellen fellázad, ha elcsapja gyámoltalan szultánját, lekonczolja a haza ellenségeit és maga részéről kezdi meg az általános háborut a keresztények ellen? Pedig egy a kétségbeesésig elkeseredett nemzet óriási dolgokat képes elkövetni, ezt e században két nemzet mutatta meg, mely még buktában is nagy maradt, a magyar és a lengyel.

Azt is irják Berlinből, hogy Salisbury helyzete nem igen irigylendő és ő magát alig fogja tarthatni Angliában, hol az egész conservativ párt ellene röffen össze, még a congressus tartama alatt talán megmarad állásában, de azontul egy perczig sem.

A német „Reichsanzeiger" következő hirdetést közli:

A német császári és a császári királyi osztrák-magyar kormány között létrejött egyesség folytán a vámegylet és Ausztria közt 1868. márczius 8-án kötött kereskedelmi- és vámszerződés 1878. deczember 31-éig hatályban marad.

Berlin, jun. 23. 1878.

A birodalmi cancellár.
Helyette: Hofmann.

Minden törekvés daczára az európai béke erős alapokra a congressuson sem lesz fektetve. Hiányzik hozzá a legfőbb kellék: Törökország függetlenitése a külhatalmak, különösen Oroszország nyomasztó hatalmától. A congressus békéje — ugy látszik — Törökország halálitélete is. Már a párisi szerződésről el lehetett mondani, hogy a romlás csiráit hordja magában. Most azonban Törökország politikai s geographiai viszonyait teljesen felforgatják — hogy lehetne ily módon szó Törökország életképességéről? A török meghatalmazottak a congressuson csak megujitják a vereséget, melyet országuk a harczmezőn szenvedett. Nem egyéb hitvány szépitésnél azt mondani, hogy Oroszország ma már tetemes engedményeket tett. Oroszország csak kétséges követeléseket teljesen biztositott s ilyenkor az ember különben is szivesen enged valamit. Különben Oroszország a mily szerencsés a congressuson, ép oly ügyes diplomata is.

Nagyon ügyes vonása politikájának, hogy most Montenegrót és Szerbiát közvetlen alkura engedi Ausztriával. Ily módon e két éhes államot hivatalosan nyakáról elháritja és Ausztriára tolja. Lássa ez, hogyan egyezik velük, milyen falatokat dobjon eléjük. — Ha ezek kicsinyek, a dolog odiumát Ausztria viseli s a „szent" Oroszország Belgrád és Cettinjében tovább viseli a védő titkos szerepét. Egyelőre Szerbia és Montenegró mindenesetre hosszu képet ötlenek, ha egyedül Ausztriára lesznek utalva.

Ausztria occupálni fog a congressus megbizásából.

A „Times" leghatározottabban arról értesit, hogy a congressus Ausztriának közvetve vagy közvetlenül Boszniát és Herczegovinát oda fogja itélni. Ha a közvetlen átengedés nem mondatnék azonnal ki, akkor az csak azért történnék, mert Ausztria-Magyarországban a közvélemény még eddig nagyon is ellene nyilatkozik ezen occupatiójának, kivált a monarchia lajtántuli telében. Ennélfogva tehát Ausztria csak megbizást fog kapni Bosznia és Herczegovina ideiglenes elfoglalására, ebből pedig később végleges bekeblezés fog következni. A congressus valószinü eredménye a következő lesz: A Balkán határok a törökök birtokában maradnak várakkal megerősitve, Sofia sandsakság és Várna a Feketetengernél Törökország részére vonandó védelmi határral. Bosznia és Herczegovina Ausztria részére tartatik fenn, Antivarit Montenegro kapja, de osztrák ellenőrködés mellett, kikötője orosz hajók előtt zárva marad. A Volo öböl a görögöknek jut, kiknek határai még Thesszalia és Epirus felé kissé ki lesznek terjesztve; Kretát is Görögország nyeri el. Batumot és Karszt Muszkaország. Szerbia Montenegrótól 22 kilometernyi vonal által lesz elválasztva. Ausztria megbizást kap, hogy Montenegro és Szerbia közt minden összeköttetést akadályozzon meg, és tartsa nyitva a szalonikii kereskedelmi utat. — Szép kilátások ! ! !

Julius elsejével uj évnegyed kezdődvén, figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük junius hó végével lejár, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Lapunk előfizetési ára:

Julius hóra	—	1 frt 80 kr.
Julius—augusztus	—	3 frt 60 kr.
Julius—szept.	—	5 frt — kr.
Julius—decz.	—	10 frt — kr.
Julius—junius	—	20 frt — kr.

Lapunk minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☞ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző utcza 1 szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk mellékletének tartalma: Az osztrák nemzeti bank közgyülése; Párisi levél; Országgyülési tudósitás; Fővárosi ügyek; Törvényszéki csarnok; A vetések állása; stb.

— A király e hó 28-án este 8 óra 25 perczkor indul Bécsből Budapestre.

— A hannoverai ex-király hamvait teljes csendben szállitották Angliába, hol a vindsori kastélyban a Szt.-György kápolnában tették örök nyugalomra. Calaisban az elhunytnak egy adjutansa és egy hannoverai bizalmi férfiu várta a hamvakat. Doverbe érkeztekor aztán egy külön gyorshajóra helyezték és ugy vitték Angliába. Itt a kék-gárda egy százada ügyelt az elhunyt holttesténél. Az angol királynő Beatrix herczegnő és Lipót herczeg kiséretében meglátogatta a halottat és koszorut helyezett koporsójára. Az elhunytnak családja másnap érkezett oda.

— Szertartás a magyar országgyülés ünnepélyes berekesztésénél. Az ezen ünnepélyre meghatározott napon a kitüzött idő előtt a magyar országgyülés mindkét házának tagjai a budai kir. palota nagy termében, ellenben az ő felsége kiséretéhez tartozó udvari főméltóságok és testőrkapitányok, a m. kir. miniszterek, a bibornok herczegprimás, az ország zászlósok és a püspök az apostoli kereszttel, a kihallgatási teremben (a várnégyszög felső végén) gyülnek össze. Mihelyt minden rendben van, a csász. kir. első főudvarmester jelentést teend ő felségének, mire ő felsége a belső termekből a következő kiserettel fog a nagy terembe átmenni. Egy cs. kir. kamara-irnok. Két rendi biztos. A magy. kir. főajtónállómester. A többi zászlós urak párosan. A bibornok herczegprimás. A m. k. miniszterek. Az első cs. kir. főudvarmester, mint a cs. kir. főudvarnagy képviselője, kezében a kir. kardot, egyenesen feltartva. Mellette jobbról a püspök a kereszttel. Ő felségét oldalán s megette kisérik: a cs. kir. főkamarás, a magy. kir. testőrkapitány, a cs. kir. lovas testőrök kapitánya és a cs. kir. főhadsegéd. A terembe érve ő császári és apostoli királyi felsége a trónra lép, leül és kalpagját fölteszi, kisérete pedig a kijelölt állásokat foglalja el a trón oldalán. Erre ő császári és apostoli királyi felsége beszédet tart az országgyüléshez. E beszéd befejeztével ő felsége fölkel a trónról, kalpagját leveszi s a fennemlitett rendben belső termeibe visszatér.

— Magyar dicsőség. Munkácsi Mihály a párisi közkiállitási nemzetközi biráló bizottság részéről a nagy disz-éremmel (Grand-prix) tüntettetett ki.

— Szögyényi-Marich László főkamarásmester és Fehérmegye főispánját n mai napon tartott főrendiházi ülés befejezése után az ott jelen volt főispánok, mintegy negyvenen fölkeresték s nevenapja alkalmából őt szivélyesen üdvözölték, érzelmeiket br. Badvánszky Antal Zólyommegye főispánja tolmácsolta.

— Böhm temetése tegnap délután fél 4 órakor nagyszámu résztvevő közönség jelenléte mellett Ujpesten ritkán látott pompával ment végbe. A közuti vaspálya három külön vonaton szállitotta ki a nemzeti szinház tagjait, kik a posta utczában fekvő halotti házhoz siettek, meg is előztetve az intendans báró Podmaniczky Frigyes által. A holttetemnek Illek V. plébános által történt beszentelése után, a koszoruzott ércz koporsó a temetkezési egylet egyik négy fogatu halottas kocsijára emeltetvén, a menet megindult a temető felé, élén a gyászlobogóval s a zenekarrral. A temetőbe érve megható szónoklat s a nemzeti szinház énekkara által elénekelt gyászének után a koporsó a sirboltba helyeztetett.

— Azon rendelet, melyet a honvédelmi miniszter az állami és hatósági közhivatalokhoz intézett a mozgósitás aluli felmentés tárgyában, igy hangzik: „Miután a védkötelezettségi kedvezmény az 1868. évi XL. t.-czikk 26. §-sa és ennek végrehajtására vonatkozó 1876. évi minisztertanácsi határozmány alapján csakis a közigazgatási szolgálat és tanitás folytatására nélkülözhetlen oly védköteles egyénekre terjedhet ki, kikre nézve ő cs. és apost. kir. felsége legfelsőbb elhatározása az ebbeli tárgyalásokra kiszabott időszakban már kieszközöltetett, ennélfogva az állami és magánintézetek azon hivatalnokainak s a törvényhatóságok azon tisztviselőinek, kik részére a bevonulástóli teljes, — vagy a mozgósitás 26-ik napjáig terjedő felmentés kieszközölhető nem volt, a fenn emlitett kedvezményben való utólagos részesitése átalában kivihetetlen s annál kevésbé eszközölhető ki a mozgósitás tényleges beálltával. Minélfogva azon határozvány, hogy ily utólagos felszólamlásoknak hely nem adatik, minden esetre és kivétel nélkül továbbra is fenntartatott."

— Zászló-felavatás Szegeden. Lapunknak irják: A szegedi felső kerületi népkör f. hó 23-án tartotta meg zászló-felavatási ünnepélyét, mit már délután 2 órakor hatalmas mozsár lövések kezdtek hirdetni. Ezen ünnepélyen a kör tagjain kivül számos vendég is részt vett. — Az ünnepély d. u. 5 órakor a polgári dalárda által remek szabatossággal énekelt „Hymnusz"-szal vette kezdetét; ezt követé az elnök Bakay Nándor megnyitó lelkes beszéde, melylyel a zászló jelentőségét fejtegetvén, különösen hangsulyozta, hogy az aprólékos czélokért soha, hanem csakis nagy nemzeti czélok és elvekért bontassék ki. Következett a zászló leleplezése és a szokásos szegbeverés; az első szeget Bakay Nándorné mint zászlóanya „Egyetértés a népjog záloga" jelmondattal verte be, mely jelmondat az ugyancsak ő általa ajándékozott széles piros szalagon arany betükkel volt kinyomva; utána a koszoru leányok, számra nézve 16-an sorban mindegyik egy alkalmi hazafias szellemü jelmondat kiséretében vertek a zászlóba egy-egy szeget: majd a kör elnöksége és választmánya, végül pedig számosan a kör tagjai közül. Mint szép hazafias tényt kell fölemliteni a Lótos Erzsébet által ajándékozott nagy széles aranybojtu fehér szalagot, melynek a zászlóanya által történt felkötése után a koszoruleányok diszes koszorui lettek a zászlóra illesztve. Ezután Palotás Fausztin köztetszésben részesülő hatással szavalta el, ez alkalomra irt „prolog"-ját, melyet a szózat eléneklése követett. Majd szót emelt Polczner Jenő ügyvéd, ki erre a kör részéről fölkéretett s ékesszólásával lelkes szavakban buzditván a küszöbön levő választásokra való hivatkozással a választókat, a függetlenségi párt részéről kijelölendő képviselőjelölt megválasztása körüli buzgó müködésre. Az ünnepély ezzel miután a dalárda még egy befejező dalt énekelt — véget ért ugyan, de csakhamar ismét folytatását vevé a kör kerti helyiségében megtartott társas vacsorával, mely alkalommal a felköszöntések sorát Bakay ur egy nagyhatásu beszéddel megnyitván Nigrényi Pál, Fráter József, Lévay Ferencz, Rubin Simon, Nagy Sándor, Benke Ferencz, Veszely Ferencz és Weitzenfeld József sikerülten folytatott beszédeikkel a társas vacsora füszerét képezék. — Ezt követé a tánez, mely a jelen volt mindkét nembeli diszes ifjuságot reggeli 4 óráig a legjobb kedvben együtt tartá.

— A pozsonyi esküdtszéki tárgyalás, melyről már ismételve megemlékeztünk, leirhatlan felindulást és mozgást okozott a pozsonyi hazafiasabb közönség körében. A „Pozsonyvidéki Lapok" szerkesztője, dr. Pisztory Mór, e tárgyalásról vezérczikket irva, a többek között a következőket mondja:

„Hollósyt Magyarországban elcsapják azért, mert egy volt panszláv tanárának veszedelmes törekvéseiről akar tanuskodni; a haza és a magyarság egy megátalkodott, makacs ellensége pedig leirhatatlan cinismussal összehivatja városunk esküdteit, hogy itéljenek el egy becsületes, magyar érzelmü ujságirót azért, hogy ezen itélettel gyalázatos üzelmeit födhesse. Hollósyt elcsapják, mert törvényes biróság előtt tanuskodik, a mire pedig a törvény is kötelezi; Matzenauer, nyugodtan ül tanszékében daczára annak, hogy a magyar kormány Matzenauer egyik könyvének még meglevő példányait elkobozta és csak más irányban szerkesztve engedte meg annak kiadását; daczára annak, hogy egy tót nevelési szaklapot a kormány többszöri megintése után inkább föladott, semhogy más szellemben szerkessze; daczára annak, hogy mindezen intések és megdorgálások után néhány évvel később Matzenauer ujabban egy könyvet adott ki, melyet a kormány már azért tiltott meg, mert „alkotmányellenes és fajgyülöletre szitó tanokat hirdet."

E szomoru dolog közlésekor hinni akarjuk, hogy a komáromi katholikus iskolaszék helyre fogja hozni eljárását; de hinni akarjuk azt is, hogy a kormány figyelmét ki nem kerüli e sensatiót keltett tárgyalás és nem fog késni egyet seperinteni abban az Augiasteremben, a honnan most Matzenauer utján ez az egész dolog kikerült és nyilvánosságra jutott. A legrészesebb könnyelmüség lenne a szigoru vizsgálat elrendelésének és az ügy gyökeres elintézésének elmulasztása.

— Tolvaj-császár. Azon kamarai bizottság, melynek feladatává tétetett Francziaországban az 1870—71-iki állami számadásokat megvizsgálni, igen furcsa fölfedezést tett. A bizottság constatálta ugyanis, hogy III. Napoleon minden évben több millió frankkal tulment a részére megszavazott 25 millió civillistán. Egy évben 34, másban 35 s többször 30 milliót költött el az állami pénzekből. A koronauradalmakhoz tartozó földbirtok eladásából vehette Napoleon az eszközöket, hogy jövedelmét ily meg nem engedett módon szaporitsa. Az elárusitás a törvényhozó testület felhatalmazása nélkül, pusztán III. Napoleon önkényü intézkedése folytán történt. Ő ugyanis 25,000 hectár uradalmakat s erdőségeket adott el, melyek a császári ház bukásával az államot illeték volna meg.

— Saison. A korytniczai fürdővendégek száma eddig 98.

— Lesz pénz, sok. A bécsi állami nyomda igazgatósága utasitást kapott, hogy az uj államjegyek készitésére tegyen előkészületeket. Az ügyek jelen állásából látva, következtethető, hogy a jegyek nyomatása julius végén vagy augusztus első napjaiban el fog rendeltetni. A jegyek nyomatásánál jelen lesz mindkét pénzügyminiszterium megbizottja és az államadósság ellenőrző bizottságának képviselője, miután az államjegyek a függő államadósság egy részét képezik. A nyomás addig fog szakadatlanul tartani, mig legalább 100 millió uj bankjegy el nem készül.

— Keresztény-zsidó háboru. Istóczynak hires inditványa a zsinók kiutasitásáról még bizonyára el se jutott Kalisch orosz-lengyel városkáig, és ott a nép már megkezdte az irtó-háborut a zsidók ellen, rövid uton, ugy hogy mindenki leütött a lábáról annyit, amennyibez hozzáfért. — Az urnapi körmenetkor a katholikus hivek szokás szerint oltárokat állitottak t. i. fel az utczán, melyek közül azonban egyet állitólag egy zsidó és szintén állitólag vallásgyülöletből részben lerontott. A processió közben a katholikusok között nagy megbotránkozást keltett ez az eset, elegen voltak együtt, hogy egymást biztassák és ne féljenek, szóra jött szó és tettre tett, — veszekedés kezdődött a zsidók ellen, majd verekedés a két vallásu nép között, mig végre a mind nagyobb mérveket öltött szilaj öklelőzés odakerült, hogy megrohanták a zsidó családokat, a zsidókat házait, templomát, minden birtokát, a zsidók magukat előteremtett kézi fegyverekkel összeverték, s rövid idő telt bele, hogy tizenkét zsidó holtan elterülve feküdt a csatatéren. A siralmas ütközet csak nagysokára ért véget. Szerencsétlenségre a városkából épen két hét előtt távozott el egy katona-ezred, mely azelőtt ott állomásozott és rendet csináltatott volna.

— Liszt egy bonmotja. Párisban a világkiállitás alatt egy zongoravirtouz jótékonysági hangversenyek örve alatt — maga számára reclamot csinál. „Hogyan játszik X. ur"? kérdezék Liszttől. „Oh, X. ur felelé Liszt, nagyon jótékony ember, — jobb keze soha sem tudja, hogy mit csinál a bal.

— A budapesti férfi-dalegylet „Gutenberg-szövetség" e hó 29-én a lipótmezei Schwáb-féle vendéglő termeiben ünnepélyt rendez, este tánczmulatsággal. Összejövetel reggel ½6 órakor a budai városmajorban; elindulás ½7 órakor. — Délelőtt mindenféle társasjátékok; közbe-közbe a „Gutenberg-szövetség" énekelőadásai. — A voltaképi ünnepély kezdete délután 4 órakor.

— A mozgósitás első áldozatai. Kecskeméten a behivott tartalékosok 29-én inditatnak utra. Hogy hova, azt nem tudhatni. Öngyilkossági esetek történtek. Egy Kiss Pál nevü tartalékos a puskaporosban felakasztotta magát. Nagykőrösi zenész, és — mint társai beszélik — néhány nap óta nagyon bubánatos volt. Más esetről is beszélnek; egy tartalékos, valamelyik kielégitő századból feleséggel együtt a kutba ugrott. Állitólag három gyermeket hagytak hátra.

— Sociáldemocrata ünnepély Budapesten. A budapesti sociáldemocraták az Ujvilág helyiségében e hó 29-ikén, Péter és Pál napján délután ünnepélyt tartanak, szavallatokkal, tánczczal és lakomával.

— A magyar iparegyesület ipartanodáinak tanonczai által készitett rajzok junius 30-án d. e. 9—12 óra közt az iparegyesület helyiségében (országut 10) közszemlére lesznek kitéve, mit az iparos közönségnek érdemes lesz megnézni.

— Soldosné és a fenevad. A kolozsvári „Kelet" következő sorokat hoz: Nyilt levél Soldosné asszonyhoz. A „Hon" pénteken megjelent esti lapjában Nagyságod nevével kapcsolatban a következő piquant kis közlemény olvasható: „Soldosné fenevadja. Soldosné müvészi utjáról Kolozsvárról visszaérkezve, gyönyörü kis farkast hozott magával s azt az állatkertnek ajándékozván: személyesen adta át az igazgatónak, kérve őt, hogy kedvenczét különös gondozásban részesittesse, a mit az igazgató szivesen meg is igért. Neve a kis fenevadnak Salamon, s a müvésznő komolyan kikötötte, hogy e nevet el ne cseréljék; Salamonnak egyelőre a fiatal hiuz lett társul adva". Engedje meg Nagyságod, hogy bámulatomat fejezzem ki azon női finomság és gyöngédség felett, melylyel a mi tanulatlan vidéki közönségünk azon tulnyomó többségét részeltetni méltóztatott, melynek egyhangu véleményét Nagyságod vendégszereplése alatt tolmácsolni bátor voltam. Tudtommal azonban Nagyságod sokkal nagyobb buzgalmat fejt ki a magamféle fenevadaknál szelidebb, földön csuszó „háziállatok" gyüjtésében, ha mindjárt azok neveit nem is adja ki hirlapilag. Az irántunk, havasi lakósok iránt tanusitott gyöngédség viszonzásául én is szolgálhatok Nagyságodnak egy armeniai orángutánggal, melyet széngőzzel szállittottak át a Suezi-csatornán. E sajátságos állat faját még a kolozsvári természettudósok sem tudták megállapitani. némelyek a fülesek, mások a házi szarvas állatok osztályába sorozzák, de annyi bizonyos, hogy legtöbb benne a majomszeretet, melyet Nagyságod vendégszereplései alkalmával rabszolgai bókolásokra igen jól felhasználhat. Egyébiránt van szerencsém maradni Nagysád megszeliditthetetlen kolozsvári fenevadja, Kolozsvártt, 1878. junius 24. Salamon Antal, a „Kelet" szini referense."

Soldosné asszonyt nem csalta meg természetes érzéke, midőn Salamonnak nevezte el a kis farkast, melyet az állatkertnek ajándékozott. Mert az állatkerti Salamon valóban kis ordas a kolozsvári nagy ordashoz képest. De a kolozsvári Salamont se csalta meg önismerete, midőn fenevadnak irja magát, mert valóban a fenevadak ketreczébe való, hogy állatszeliditő suhogtassa meg hátán vas pálczáját, a kinek karmaiban annyi gyöngédség, és férfiasság sincs, hogy egy országosan ünnepelt müvésznőben legalább tisztelje a nőt. A kritikusi tollnak sincs joga átlépni a küszöböt, a hol a nő tüzhelye kezdődik; a kritikusi érzékenységnek is meg kell szünnie, a hol a lovagiasság kezdődik. Ki ennyi önmérsékléssel sem bir, az agyaraival hasonlit Arago fenepadjához, a mely tudta tagolt beszéddé változtatni a bőgést, de a ki aztán természete iránt csakugyan nem ejtette kétségbe a természettudósokat, mert hasitott körmein meglátszott, hogy füvel él és nem emberhussal. S ha e fenevad most mégis Csáky szalmájának nézve a müvésznői hirnevet és női becsületet, utánok kapkod, kössék jászolhoz lapjával együtt, melynek ugy látszik nincs becsületes kenyere, ép azért mások becsületén rágódik.

— Mennek a milliók. Érdekes, vagy jobban mondva, értékes expeditió indult ma Budapestről Párisba. A pénzügyminiszter 21 millió magyar járadékpapirt küldött a párisi Rotschildnak, s a papirok Párisban a miniszter küldöttei által adatnak át s ezek jelenlétében fognak lebélyegeztetni. A bizottság, mely ezzel meg van bizva: Leeb min. tanácsos s Jankovich titkárból áll, melléjök van adva egy hivatalszolga. A papirok nyolcz ládában vannak elhelyezve. E ládák külön vasuti salon-kocsiba rakattak, s a kocsiban foglalnak helyet a min. küldöttek. Bécsben átszállnak az Erzsébet vaspálya külön salon kocsijába, mely a küldeményt s a ministeri biztosokat Avricourtig szállitja, ott a franczia vaspályák egy külön kocsijára szállnak át a ládákkal, s e kocsiban mennek Párisig. Párisban a vasuti indóháznál a Rothschildház megbizottja várja őket, a ládákat kocsira rakják, beszállitják a bankházba s ott oly pénztárban helyezik el, melynek egyik kulcsa a min. biztosoknak adatik át. Az átadás s átvétel a következő napokon történik, s minthogy a papirok Párisban le is bélyegeztetnek, e müvelet 10—12 napig tart, mely idő alatt a min. küldöttek Párisban lesznek. Utjok Budapestről Párisig 42 óráig tart, s a vett min. utasitás szerint, ezalatt a vasuti kocsiban folyvást ébren kell lenniök, vigyázva a nagy kincsre.

— Férfi sorsa az asszony. Az örök városban 1866-ban nősült meg egy Vardni nevü szabó, elvéve nőül a bájos Marianna Jounit, kik legforróbb szenvedélylyel szerettek. Történt azonban, hogy 1868-ban a férjet a pápai rendőrség politikai okokból három évig fogva tartotta, mialatt a nő megtörte a hüséget. A férj megszabadulva, megbocsátott nejének, s három évig boldogan éltek együtt egymásért, sőt boldogságukat növelte a körülmény, hogy e nőnek e három év alatt gyermeke született, melyet a férj bizvást a magáénak mondhatott. A férj iparkodás utján elég kényelembe helyezhette nejét, sőt nyaranként fürdöre is járatta. A mult nyáron, épen egyik fürdő alkalomból esett a férjnek gyanuja, hogy neje már másodizben hütlen lett hozzá egy Fiorentini nevü asztalossal. Utána nézett a dolognak, s meggyőződött róla, hogy valóban ugy van az. — A férj szivét dühös fájdalom fogta el. Kocsira ülve, először a nőt vitte haza, ki a számára vásárolt boltban időzött, azután Fiorentinihez hajtatott és azt is magával vitte. Otthon levitte őket a pinczébe és számon kérte tőlük árulásukat. A nő térdre borulva kérte bocsánatát. Ekkor a férj dühében kést ragadott elő és előbb a csábitót, azután nejét szurta le. Fiorentini meghalt; a nő négy sebet kapott, de kiépült belőlük, s annyira meggyógyult, hogy a férje fölötti itélő törvényszéki tárgyaláson jelen lehetett. Mikor a Fiorentini zsebében talált compromittáló levelet felolvasták, a nő kiment a teremből s a férjet borzasztó izgatottság fogta el. Fél óra mulva, épen az itélet kihirdetése előtt, a férjen kitört a dühös őrültség; ugy dühöngött, hogy csak nyolcz carabinieri tudta lefogni és az őrültek házába szállitani. Az esküdtek már ekkor meghozták volt az itéletet: 7 szóval 5 ellenében bünösnek találták. Az olasz büntető törvénykönyv ugy intézkedik, hogy egy szónyi többség esetén az elnök a birákkal egyetértve uj tárgyalást rendelhet s a jelen esetben igy is fognak eljárni

— Szerencsétlenség. Budapest alatt tegnap nyers kedvü matrózok egy ebet kergettek a hajóról a Dunába, mely a lépcsőzetlen parton kijutni nem tudván, lefelé uszott a folyón s a Péczely-féle uszoda előtt végső kimerülésben épen fuldokolni kezdett, mikor meglátta a szegény állatot a fürdő tulajdonosa, nem restelve a fáradságot, utána nyult, hogy megmentse. Halálos küzdelmében az eb azonban Péczely ur kezén oly sulyos marást ejtett, hogy orvost kellett elő- hivni, ki a sebet kiégeté s még huzamos ideig kell a kutya jótevőjének orvosi ápolás alatt állani. Az ebet mindamellett, hogy egészen egészséges, megfigyelés végett az állatgyógyintézetbe szállitották.

— Szegény ember pénze. Egy vándorló szücslegény tegnap a Ferenczvárosban a soroksári utcza végén elveszté tárczáját, melyben igazoló okmányai és keservesen megtakaritott 70 frtnyi pénzecskéje voltak. A becsületes megtaláló istenes dolgot cselekszik, ha a tárczát tartalmastul visszaadja a főkapitányság utján a szegény vándorló legénynek, ki most pénz és ajánlat nélkül koldulni kénytelen.

— Furcsa quittelés. Talabér József pár hóval ezelőtt Goldschmied Jakab lakatosnál segédkedett a Révai utczában. Mikor elváltak egymástól, a gazda visszatartott legénye béréből 50 krt, s ezt azóta nem akarta neki megfizetni. Tegnap estve Talabér elment volt gazdájához s követelte tőle a régi hátralékot, s minthogy ez fizetni nem akart, sőt gorombáskodott, — olyatén módon quittete le vele, hogy jól elverte őt, Goldschmied ur bezzeg panaszt emelt a számadásért a rendőrségnél, hol a számvetés felülvizsgálatát már megkezdték.

— Esetlen tréfa volt azon hymenhir, mely dr. Fleischer Antal kolozsvári tanárra vonatkozólag a lapokhoz beküldetett és közölve lett. Mint minket a család felkérésére Kecskemétről értesitnek, Fleischer ur már ezelőtt három hóval meghalt. A sajtó jóhiszemüségével való ily visszaélés jellemzésére nem lehet szavunk.

— A gőzhajón tegnap lopás történt. Szeniczey Gábor szolgabirónak lopták el az itteni gőzhajó-állomáson az uti-táskáját, a melyben ruhanemü és egy — érdemjel volt.

A hivatalos lapból. Az igazságügyminiszter Vargha Kristóf veszprémi kir. törvényszéki dijnokot a karczagi, Kovácsy Géza m.-szigeti lakost pedig a marmaros-szigeti kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki, s Mihályfy József szegszárdi kir. járásbirósági, és Velding János szegszárdi kir. törvényszéki irnokokat kölcsönösen, Hallasy Pál oraviczabányai kir. járásbirósági végrehajtót pedig a nagybereznai kir. járásbiróság mellé helyezte át.

Irodalom.

— A m. kir. természettudományi társulat könyvkiadó-vállalatából szétküldetett a 14-ik kötet, „Népszerü természettudományi előadások" Faraday, Helmholtz és Pettenkofer munkáiból, forditották Déri Miksa, Hoitsi Pál, Keleti Gusztáv és Sajóhelyi Frigyes; tizennyolcz a szöveg közé nyomott fametszettel. A diszesen kiállitott kötet tartalomjegyzéke: Faraday Mihály tudományos jellemzése, továbbá Pettenkofer Miksa jellemzése, végül: Faraday: „A gyertya chemiája," Pettenkofer: „A lég viszonyairól s ruházat, lakás és talajhoz" s Halmholtz: A képirásról optikai szempontból és „A bolygórendszer keletkezéséről."

— Másfélezernél több [1550] aláirás érkezett be a természett. társulat nagybecsü könyvvállalatának harmadik sorozatára, melyet Reclus nagy müve fog megnyitni. Ennek forditási ügyét a társulat könyvkiadó bizottsága titkos pályázat utján döntötte el, ugy hogy a két legjobb próbaforditás készitője fog a két nagy kötetre terjedő mü (A föld és rajta végbemenő életjelenségek stb.) leforditásával megbizatni. A nagy számmal érkezett próbaforditások szigoru birálaton mentek keresztül s a jeligés levelek fölbontásakor Király Pál, a budapesti reformatus gymnazium derék tanára és Révész Samu mérnök nevei tüntek ki, mind a kik mind szakavatottságra, mind pedig nyelvkezelés szempontjából a legjobb próbaforditásokat készitették. A forditások revisiójára sikerült a társulatnak Hunfalvy János egyetemi tanárt megnyerni, a ki Reclus-sel is érintkezésbe fog lépni, hogy a magyar kiadásban a szerző által teendő javitásokra nézve megállapodjék. Király különben legközelebb személyesen is meg fogja látogatni Reclust Vevey-ben, a hol e kitünő tudós, mint franczia számüzött, jelenleg állandóan tartózkodik. A nagy munkából egy vaskos füzet alkalmasint még a jelen év folytán az aláirók kezében lesz.

— Magyar orvosi és gyógyszerészeti müszótár. A magyar orvosi irodalom dr. Batizfalvy Samu orvostudor és akadémiai tag áldozatkészsége által ismét egy nagy lépéssel haladt előre fejlődésében. A magyar orvosok és természetvizsgálók legutóbbi vándorgyülése alkalmával dr. Batizfalvy megemlékezvén Toldy Ferencznek az orvosi tudományok terén szerzett érdemeiről, remek nekrologját 300 forint deponálásával zárta be azon iró részére: „ki a tudomány és nemzeti nyelvünk előhaladott állásának megfelelő teljes orvosi és gyógyszerészeti müszótárt" ir. A határidő a napokban járt le s több jeles pályamunka érkezett. A pályadij az orvosok és természetvizsgálók legközelebbi nagygyülésén fog kiadatni. Tudományos irodalmunk érdekében köszönetet mondva Batizfalvinak, nem kivánhatunk mást, mint hogy minden emlékbeszéd oly csattanósan végződjék, mint az övé.

Szinház, müvészet.

* A nemzeti szinház operai rendezője elhalálozván, ez állás betöltése képezi most az igazgatóság főgondját. A rendezői tisztet ideiglenesen Odry Lehel viselte, s e tisztnek a közönség és sajtó teljes megelégedésére tudott megfelelni. Mint hiteles kutforrásból értesülünk, ma beadta lemondását, nem akarván a szinházzal tovább is ez átmeneti állaspontban tartani, amit csak helyeselhetünk. — Hisszük azonban, hogy ez ephemer állapot nem is tarthat sokáig, s örömmel üdvözölnők Odry Lehelt a rendezői széken továbbra is, mivel ez állás másik két candidatusa, Erkel Elek, a nagyérdemü Erkel család tagja s kitünő zenész a nemzeti szinháznak több éven át ügyelője ez idő szerint októberig a népszinházhoz van lekötve, s addig az opera-rendezői állás betölthetlen nem maradhat, — a másik Nikolits Sándor a nemz. szinház zenekarának egyik legjelesebb tagja aligha fogadhatja el e tisztet, vállára nehezülvén a zeneakademiai, orsz. zenede, orsz. szintanoda tanárságának s a görög egyház karnagyi hivatalának terhe is, ahol csaknem nélkülözhetetlen, s nem hiszszük, hogy róluk az illető intézetek vesztesége nélkül lemondana. A rendezői hivatal betöltése eszerint csak idő kérdése, melyet a buzgó intendáns függőben sokáig hagyni nem fog.

* Az orsz. szinészeti tanoda nyilvános szinpadi vizsgálatai a nemzeti szinpadon ez évben julius 1. és 2. napján fognak megtartatni. A drámai vizsgálatok tárgyai lesznek: „Szegény ifju történetéből", „III. Richardból", „Stuart Máriából" részletek s a „Nőuralom" egészen. Az operánál „Faustból", „Lindából", „Tannhäuserből" jelenetek s „Fortunio bájdala" (operette) egészen. Előre is felhivjuk rá az érdeklődő közönség figyelmét.

(s.) Zene-vizsgálat. Az orsz. magy. kir. zeneakadémia nyilvános vizsgái — saját helyiségében, haltér 4. szám — f. hó 25-én kezdődtek s ma folytattattak. Kedden Erkel F. tanitványai közül játszottak Kont J., Brogyáni V. és Koderle R. Busse Alv., Blau L. kisasszonyok szép haladást tanusitva. Ábrányi Korn. tanitványai közül a „Zenészeti széptan" és „Magyar dal és zene" ismereteiben különösen kitüntek: Főkövi Lajos, Gosztonyi Béla stb. Nikolics Sándor tanár tárgyában az „Összhangzattan"-ból Brogyáni V. Nikó Hort., Romotsa J. stb. Szerdán a zongora osztály növendékei közül Vida J., Hipp Ilona, Romotsa és Schnabel tüntek ki. Volkmann Robert és Nikolics S. tantárgyaiban szép eredményt mutattak be. Fölemlitjük ez alkalommal, hogy a mai vizsgálaton Müller szül. Birli dalmüvésznő is megjelent mint vendég s délfelé egy második emeleti helyiségben többek kérésére, Aggházi zongora kisé-

rete mellett énekelt „Lohengrin“-ből s mas szebbnél-szebb énekeket oly bravourral, hogy méltán dicséretünket érdemli ki annál is inkább, mert mint renomirt müvésznő a nemzeti szinházban is beakarja mutatni müvészetét; ezen szándékában hisszük akadályokkal találkozni nem fog.

— Zimay László tanitványaival junius 30-án reggeli 10 órakor tartja évi zeneelőadását.

— Az országos magy. kir. zeneakadémia zenekeri hangversenye a nemzeti szinház zenekara s Maleczky-Ellinger Josepha urhölgy szives közremüködése és Erkel Sándor karnagy vezénylete mellett a városi vigadó kis termében junius 30-án déli fel 12 órakor megy végbe. Müsora: 1. „Zongora-verseny“ (zenekar kisérettel) Volkmann Robert. Aggházy Károly. (Liszt osztály.) 2. „Legenda“ (zongorára) Liszt Ferencz. Krautwald Josepha (Liszt-osztály). 3. „Nyitány“ zenekara, szerzé Svoboda K. (4. oszt.) (Tanár Volkmann R.) 4. „Fantaisie“ (F.-moll.) zongorára Chopin F. Voigt Gisella. (Liszt-osztály.) 5. „Ballade“ („Sellő“ Gyulai Pál költeménye) énekhangra zenekar kisérettel, szerzé Farkas Ödön (4. oszt.) Tanár: Nikolics S. Énekli Maleczky Ellinger Josepha urhölgy, a nemz. szinház tagja. 6. „Zongora-verseny“ (F. moll.) Weber C. M. Weisz József. (2-od éves). 7. „Andante és Scherzo“ zenekarra szerzé Aggházy Károly (4. oszt. Tanár Volkmann R.) 8. 1-só „Zongora verseny“ (első tétel) zenekar kisérettel Saint Säns. Gosztonyi Béla (3-ad éves). A városi vigadó termét Schallern Frigyes ur szivességből engedte át. — A szokott magyar hangverseny egy nappal előbb folyik le.

Népnevelés.

— Tanonczok jutalmazása. A ferenczvárosi 1-sö sz. iskolaszék f. évi april havi ülésében elhatározta, hogy az esti ismétlő iskolákat látogató tanonczok szorgalmának buzditására, és a kézmü iparban szerzendő gyakorlottságuk fejlesztésére apró kézi munkáikból kiállitást rendez, és a beküldendő legjobb tárgyakat megjutalmazza a többit pedig részben dicsérő, — részben elismerő okiratokkal látja el. E czélra az iskolaszék a rendelkezésére álló régibb magántőkéjéből és tagjainak adakozásából a legjobb munkákra 9. pályadijat tüzött ki, — nevezetesen 1.20 frankos aranyat, 2 cs. kir. aranyat, 1 ezüst 2 forintost, 2 tallért és 3 ezüst egyforintost. A pályázat müveinek beadására junius hó 15-ike tüzetett ki. Beérkezvén a rovatos kimutatások és pályamunkák, az iskolaszék legott ülést tartott, és elhatározta, hogy a pályamüvek külön iparágra való tekintettel megkivántató számu oly iparos szakértőt hiv meg, kiknek tanonczai a pályázaton részt nem vettek. Ehhez képest 18 szakértő hivatott meg, kiknek jelenlétében f. hó 19-én megtartatott a biráló ülés, még pedig következő eredménnyel: Bejelentetett összesen 41 pályázat, lemaradt különböző okokból 10, beérkezett 31 pályamü, és pedig 1 kis vaseke, 2 könyv, 2 diszes doboz, 1 dobozban 4-féle kidolgozott kalapször, 1 angol kantár, 1 kis bádog mozsdó készlet, 1 kis teher hordó szekér, előirt farészekből, 1 kis vessző kosár, 1 esztergályozott diszes fatintatartó, 1 szövet nadrág, 1 kis faépület keret, 1 nagy diszes iróasztal, 1 nagy utazó bőrönd láda, 1 fényezett tükörszekrény, 1 pár patkó, 1 kis hajóhorgony, 1 kis vörös réz dézsa, 1 müzár. (saját beosztásu), 1 faóratartó, 11 pár kis csizma és czipő. A pályamüvek beérkezési sorrendben számoztatván meg, ugy az iparos gazda, mint a készitő tanoncz neve titok maradt, és ily körülmények közt kezdetett meg a biralat, még pedig a szakértők beható vizsgálata, eszmecseréje és véleménye alapján az iskolaszék következő eredményt hirdetett ki.

20 frankos aranyat nyert Kanyó Sándor lakatos a müzárral 16 éves. Egy cs. kir. aranyat nyert Vikidál János angol nyerges a kantárral 17 éves. Egy cs. kir. aranyat nyert Molnár András asztalos, iró asztallal 15 éves. Egy ezüst 2 forintost nyert Steffer Ágoston rézmüves, kis dézsával 17 éves. Egy ezüst tallért nyert Zwick András szaeó inas a nadrággal 15 éves. Egy ezüst tallért nyert Hank István csizmadia 1 pár kis csizmával 16 éves. Egy ezüst forintost nyert Vodicska Géza könyvkötő, 1 doboz és könyvért 13 éves. Egy ezüst forintost nyert Merez Mihály esztergályos, tisztartóért 16 éves. Egy ezüst forintost nyert Dörner Ignácz böröndös, utazó ládáért 17 éves.

A többi és pedig 10-en dicsérő oklevelet, 10-en elismerési okiratot nyertek, kettő jutalomban nem részesitetthetett. — Az ekként oda itélt dijak és okmányok f. hó 21-én esti 9 órakor, mint az iparos tanonczok vizsgájának bezártával lettek mindkét tanodában az iskolaszéki elnökök és tagok ugy számos vendég jelenlétében ünnepélyesen kiosztva, és a pályanyertes tárgyak kiállitva.

TÁVIRATOK.

A congressus.

BÉCS, jul. 26. **A „Pol. Corr.“ jelenti Berlinből 26-ról: Déli Bulgária keleti Rumélia elnevezést kap. A kiürités kérdés végleg be van fejezve. A törökök több congressus-határozat ellen hevesen mondottak ellent. Daczára a komoly intéseknek, kivált Bismarck herczeg részéről, a porta küldöttei magatartása olyatén, mi a congressus békés kimenetelének bizonyosságát nagyon is kétségessé teszi. Legközelebbi napokban Ausztria állása a török határtartományokkal szemben előtérbe léphet. Most bebizonyul, hogy Törökországot kivévén, általános az egyetértés arra nézve, hogy Ausztria interveniáljon és igen valószinü, hogy actiója közvetlenül be fog következni.**

Konstantinápoly, junius 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mint hirlik, a congressus egy legközelebbi tárgya Ausztria azon kérelme lesz, hogy a boszniai menekülteket seregei kiséretében haza szállitsa. Azt is állitják, hogy Ausztria kivánja, miszerint a boszniai megszállás időtartamára nézve neki szabad kezet engedjenek.

Berlin, jun. 26. Ma ismét congressus ülés tartatik a bolgár kérdés felett, melyet holnap előreláthatólag ugyan azon tárgyróli tanácskozás fog követni. Bulgáriának déli, keleti és északi határairól elvileg egyetértés jött létre, de még a nyugati határ leend megállapitandó. A részletes határigazitások egy európai bizottságra lesznek bizva. A felett is egyezkedés jött létre, hogy valamennyi Duna várak, valamint Észak Bulgária valamennyi vára leromboltassék. Különféle Bulgáriára vonatkozó más kérdések, ugy szintén a fejedelem választásának rendezése még meg lesz határozva. Az Antivarit illető kérdés a congressuson még elő nem fordult.

Berlin, jun. 26. A „Prov. Corr.“ irja: A congressus a mult hét leforgása alatt valamennyi nagy állam képviselője buzgó fáradozása következtében nagyot lépett előre. Valamennyi kérdés közt a legközelebbik az ujonnan alakulandó Balkán félszigetbeli államok alakitása, kivált az ujonnan teremtendő bolgár fejedelemségé, mely a congressusban végleg megállapittatott, miután az ezen kérdésben különösen érdekelt hatalmasságok a congressusbeli ülés tárgyalásait megelőző barátságos és meghitt értekezéseikben ezen kérdést megérlelték. Azon általános higgadtság és határozottan békés szándék, mely mindnyájokat lelkesitette, nem kevésbé járult ezen feladat megoldásához és a nagy békemü kivitelét mielőbb engedi remélni.

London, jun. 26. Ideérkezett hirekből fogva a congressus abban egyezett meg, hogy az oroszok által elfoglalt területrészek általuk kilencz hónappal a santefanói békeszerződés után fognának kiürittetni és a végleges kiürités további három hó mulva menjen végbe. Általánosan várható, hogy a bolgár kérdés, ha csak később be nem áll, akadály nélkül el lesz intézve, mire az európai határigazitó bizottság fogja munkáját megkezdeni.

Berlin, jun. 26. A mai congressus ülés, melyen Gorcsakoff is jelen volt, 2 órától 4¼ óráig tartott.

Berlin, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ama hir, mintha Szerbia és Montenegro oda utasittatott volna, hogy az Ausztriával való egyességet közvetlenül az illető hatalomnál keresse, nem talál hitelre. A kérdés még nem fordult elő a plenumban.

Berlin, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A tegnapi ülésből közhirré vált, hogy Franczia-, Angol- Olaszország és Ausztria egy közös inditványt tettek, mely szerint a bolgárok és a confessiók a törvény előtt egyenjogusitassanak. — Ausztria ezenkivül a bolgár vasuti kérdést is fölvetette.

London, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Morning Post“ jelenti Berlinből: A congressus határozata szerint az oroszoknak Rumeliát hat, Bulgáriát pedig kilenoz hónap lefolyása alatt ki kell üriteniök. Azután közös occupátió foglal helyet Bulgáriában.

Berlin, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Bismarck határozott szándéka a jövő hó 16-án Kissingenbe utazni, bármint forduljanak is az ügyek. Ezen idő alatt azonban oly valaminek meg kell történnie, miről már két év óta beszélnek Ausztrián belől és Európa széltében. Bosznia occupátiója a közeli két hét alatt fait accompli-nak látszik.

Berlin, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A congressus azt határozta, hogy az oroszoknak Rumeliából a békekötés után azonnal vissza kell vonulniok; Bulgáriát és Oláhországot azonban csak kilencz hónap után kell elhagyniok. Az oroszok e követelménybe azon feltétel alatt egyeznek, ha a törökök előbb Varnát kiüritik.

London, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Standard“ szerint Oroszország röviddel előbb két tengeri hajót vásárolt Hamburgban. — A „Daily News“ szerint tegnap a congressus a bulgáriai fejedelem-választás módozatai felett határozott.

Berlin, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) Ma van a congressus hetedik ülése. Bismarck herezeg kijelenté, hogy jövő hó közepén okvetlen el akar utazni. Holnap nem lesz ülés.

Páris, jun. 26. A „Debats“ birálgatja a congressus munkálatot, az angol küldötteknek szemére lobbantja, hogy Batum feladásával feladták az angol érdekeket is és megesalják a közönséget, midőn el akarják hitetni azzal, hogy Muszkaország minő engedményeket tett, mig valóságban Oroszországnak tétettek engedmények. Ausztria is meg fogja sinleni jelen magatartása következményeit. A Balkán határigazitást nem tekinthetni komolynak, mivel Várna és Sofia a muszkáknak jut. Az orosz betolyásnál fogva átengedett Bulgária keleti Rumeliában mozgalmakat fog előidézni, mint ezek Szerbiában és Herczegovinában támadtak volt. Az által, hogy Rumeliát egy autonom tartomány alakitása által gyengitették, az ottomán birodalom összeköttetését megzavarták és egy tartós béke biztositását, valamint az egyensulyt feladták. A congressus ismét elköveti a konstantinápolyi conferentia hibáit. A törököket nem veszi tekintetbe, ugy bánik velök, mintha nem is léteznének. Ezek most halgatnak, de mindenki tudja mit jelent ezen hallgatás és mi lappang az alatt. A helyett, hogy Törökországból kártyaházat csinálnak, inkább annak széleit kellene elmetszeni, de központját egyesitve és szilárdul tömörségben meghagyni egy szultán uralma alatt.

Berlin. jun. 26. A mai hetedik congressusi ülésben a legtöbb bolgár részletes kérdés kielégitőleg befejeztetett. Az eddigi eredmények biztositó zálogul szolgálnak a congressus munkáinak gyors elintézésére nézve. Gorcsakoff herczeg a mai ülésnél jelen volt. Legközelebbi ülés pénteken.

Berlin, jun. 26. A congressusnak benyujtott román omlékirat Románia részéről következő 5 pontot foglal magában. 1. Románia jelen területének semmi nemü része ne szakitassék el. 2. Románia Oroszország seregeinek az átvonulási jogot nem engedi meg. 3. Románia tekintettel a százados jogalapnál fogva be adja a szigeteket és Dunatorkolatokat ide értve a Kigyószigetet is. (Jegyzet: ezen pont homályosan van fogalmazva.) 4. Románia katonai hatalmához képest kárpótlást nyer, mint az forma szerint legméltányosabbnak fog tartatni. (Plus expedient.) 5. Románia függetlensége véglegesen el fog ismertetni.

—

Madrid, jun. 26. **A királynő ma délben meghalt.**

Athen, jun, 26. Caneaban a keresztényeken a törökök által elkövetett kegyetlenkedések következtében lázadás támadt; a boltok bezárattak; a kormányzó csapataival együtt elvonult. Számos család egy olasz gőzhajóra menekült.

Bécs, jun. 26. **A „Pol. Corr.“ jelenti Konstantinápolyból 26-ról: A porta elhatározta, hogy minden a Fekete tengerből San-Stefanoba-induló orosz csapatoknak vagy lőkészleteket szállitó hajóknak a bemenetet a Bosporusba megtiltja. — Batum lakosságának küldöttei kérvényt nyujtanak be távirati uton a congressushoz Örményország annexiója ellen Oroszországhoz.**

Konstantinápoly, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) A portának hitelreméltó forrásból azon jelentés jutott tudomására, hogy a Dalmátiában időző menekültek a szláv egyletek által, melyeknek tagjai a község elöljárói és sok szláv hivatalnok, megfélemlités és kényszer által megakadályoztatnak, hogy horukba visszatérhessenek. Egy esetet jelentenek a többek közt Kninből osztrák Dalmatiában. Nem régen egy ott időző menekült család haza akart utazni, több a knini szláv egylet által rájok uszitott menekült által egészen a határon tul üldöztetett, török területen utól is értékazt, kegyetlenül bántak vele és a család némely tagja le is konczoltatott. A dalmát szláv egyletek ezen kegyetlenkedéseket ugy tüntetik fel, mintha a haza terni akaró menekültek törökök által gyilkoltatnának le.

Berlin. A „Post“ azt hallja: Flandria grófja és grófnője, kik Dresdából visszafelé utaztak Brüsselbe, eltértek Berlinig, hogy személyesen győződjenek meg a császár mintléteről, a császár által fogadtattak, és őt a körülményekhez képest igen jól találták, a vele való társalgás ugyan nagyon rövid volt, a császár kijelentette sajnálkozát, hogy látogatóinak nem nyujthatta kezét és hozzá tette, hogy az orvosok neki falusi levegőt ajánlottak fel, de nem akarná az orvosok tanácsát követni, mivel nem szereti a falusi élet magányát, mig ellenben Berlinben még az ágyban is élvezheti az élet mozgalmait.

Salzburg, jun. 26. (Az („Egyetértés“ távirata.) Perzsia sahja hétfőn julius 1-én fog városunkba érkezni. Csütörtökig itt mulat, 5-én pedig Bécsbe érkezik. — A sah a várban fog szállást venni,

Posen, jun. 26. Az „Ostd. Ztg.“ Kalisből jun. 25-ről jelenti: a junius 23-diki forrongás katonaság által lett elnyomva. A kormányzó napi parancsot tett közzé, melynél fogva minden bolt a következő napig zárva marad, csak 3 személynek szabad az utczákon együtt menni. 80 egyén, ezek közt több pap, elfogatott; 200 más feljelentetett, kik azonnal hadi törvényszék elibe fognak állittatni.

KÖZGAZDASÁG.

—

Egy vitorla-vászongyár tervezetéről.

A hazai német hirlapok, régebben beszélnek egy magyarországi vitorla-vászongyár felállithatásának előnyeiről. Az eszme nemcsak hogy fontos, de ki is vihető; ha hogy lelkiismeretes, szakértő vezényletet nyer. Egyátaljában a vastagabb vászon s egyéb len- és kenderszövetekre, ugy a vékony zsinegekre felállitott külföldi gyárak, még verseny esetén is jövedelmező vállalatoknak tüntek föl, s nagyfontosságu nemzetgazdasági ággá nőtték ki magokat; ha nem estek a szédelgés örvényébe; a mi ugyan minden egyéb egészséges üzletággal is megtörténhetik.

Bizonyos gyorsfelvirágzás tapasztalható a külföldi hasonló gyárak történetében. Ezt mult évi európai terjedelmes utazásomban, különösen Belga-, Franczia-, Német- és Angolországban tapasztaltam.

A magyar vitorla-vászongyár tervezete, szintén igen jól jövedelmezhető, s nagyfontosságu mezőgazdasági iparrá nőhetné ki magát, ha hogy szak és lelkiismeretszerü vezetést nyerne.

Az olcsó, erős nyersanyag, különösen a bácskai kender, valamely olcsó női munkaerővel biró városban, nagy segélyére volna egy hazai hasonló gyár sikeres létrehozatalához. Mindenekelőtt azonban ugy az előtervezet, valamint az egész kivitel számitásait kellene szakértőknek átvizsgálniók; s mivel az állami fogyasztás födözete, egy uj gyár életre hivásában nagy emeltyüként szolgálhat, a kormány beszólását annál inkább érvényesiteni kellene, mert az első kisérlet meghiusulása sok időre visszavetné a hazai vállalkozási kedvet, egy hasonló vállalat ujbóli létrehozásától.

Csak hogy ezt az állami betekintést és erkölcsi támogatást is olyannak tartom, a mely szintén bizonyos szakértelmi tanács szerint történhet; mert vajmi szomoru tapasztalásokat szerezhettünk már is, és szerezhetünk még ezutánra nézve is, azon keserves fillérek árán, a melyeket szegény állampénztárunk, némely professorok és hivatalos tanácsosok jó szándéka, de kevés gyakorlati ismeretet tanusitó vezetése mellett, kiizzadni volt kénytelen. Mert vajmi sokoldalu ismeretekkel birhat egy tudományosan képzelt elméleti ember, azt elismerem; de azt bebizonyitva látom, hogy a szorosan vett szakmabeli ismeretek gyakorlati része, csakis sok és szorgalmasan munkálkodva betöltött évek hosszu során szerezhető meg; s hogy egynél több szakmában az ember alaposan csakis elméletileg képezheti ki magát; a gyakorlati kiképezés nagy időben csakis egy szakmára szoritkozhatik. Innen van, hogy a szorosan összenőtt fonásszövés tudománya is bizonyos, nem csekélyszámu gyakorlati évek tanuságán épülhet. Wintersteiner ur, a magyar vitorla-vászongyár tervezője, bir egy több évre nyuló gyakorlati tapasztalattal. Azonban számitásainak életrevalóságát s terveinek egész jól átgondolt voltát annál inkább nem lehet szerencsém ismerhetni, mivel ez ideig mindezeket csak a hirlapokból ismerem.

Annyit azonban a pályából nehezen bontakozó magyar gyáripar érdekében meg kell jegyeznem: hogy egészségesebb és jövedelmezőbb vállalatot nem ismerek, a durva vászon fonásszövésnél; a mihez azonban eleve is azon megjegyzést kell tennem, hogy a Wintersteiner ur terveszerinti naponként hat mázsát dolgozó géptelepzet, a gépek igényelt sokasága, s az épületek kellő terjedelme mellett is, egy nagyobbszerü országos gyár felállitása fogalmának nem felel meg; s egy 150 ezer forint felállitási költséget igénylő, fonószövő gyárnál a számitott 170 ezer forintnyi forgalom 20% nyereménnyel bár hü számitást enged feltételezni, de egy p. u. 200 ezer forintos gyár, 300 ezer forintnyi évi forgalom mellett, 18% nyereménynyel is, sokkal kedvezőbb, sokkal biztatobb számitást nyujt. S tudva levő dolog az, hogy nálunk a jó egészséges gyáripárnak, az egész befektetési tőkét kétszer, az üzlet tőkét négyszer kell évente megforditani, s hogy a kétszer, háromszor megforditott tőke, csakis pénzgazdag s olcsó hitelü országokban még azon vállalatnak sem szabad a közhitelviszonyokat számitáson kivül hagynia, a mely olcsó pénzen lett felállitva.

Mondom, nem ismerem Wintersteiner ur mélyebb számitásait, de magát az eszmét nagyban és egészben igen-igen életre valónak tartom; s még a verseny harcz látszata sem riaszt vissza azon hazafias kötelességtől, hogy s kivitelt és támogatást az illető köröknek melegen ajánljam.

Ez érdemben, minthogy főben járó ellenvetéseket is tettem, ugy hiszem, hogy Wintersteiner ur rövid időn alapos czáfolatokat ir azokra. Mert a mint én tudom, ő azok közé az emberek közé tartozik, a kik nem szoktak egy ügyet félig meddig szolgálni.

Bakay Nándor.

A budapesti gabna és értéktőzsde jun. 26

Gabnatőzsde. Az üzletnél ma a vételkedv általánosságban hiányzott, s e miatt a forgalom rendkivül csekély maradt. Az irány annyira lanyha volt, hogy a tegnapi árak csak nagynehezen tudták magukat fenntartani; s csak nehány ezer mázsa buza adatott el ingadozó árakon. Egyéb terménynél ma épen nem volt üzleti forgalom, és kötések sem jöttek hivatalos jegyzésre.

A határidőüzletben buza változatlan, tengerben nincs üzlet, zab olcsóbb egész 15 krral, káposztarepcze ⅛, bánáti repcze ⅛-dal gyengébb.

Usance-buza szeptember—octóberre 10.07½ pénz, 10.15 áru.

Tengeri juniusra —.— pénz, —.— áru.

Zab szept.-octóberre 6.00 pénz, 6.10 áru.

Káposzta repcze augusztus—szeptemberre 14⅙ pénz, 15.— áru.

Bánáti repcze julius—augusztusra 14.— pénz, 14⅛ áru.

Káposzta repczére 1300 mm. kötés történt 15.75-el augusztus—septemberre.

Értéktőzsde. Folytonosan tartó igen kedvező congressusi hirek és a német piaczokról jelzett magas árfolyamok az előtőzsdén élénk hausset keltettek, osztrák hitel részvények egy ugrásban a 248-as árfolyamra emelkedtek, magyar hitel részvények 227.25-ig, magyar aranyjaradék 91.75-ig emelkedtek, később osztr. hitel részv. 247.40-re visszahatolva, magyar aranyjáradék pedig 91.80-on maradtak.

A déli tőzsde igen szilárd hangulatban folyt le, habár oszt. hitel részv. 247-re, magyar hitel részv. 226.50-re hanyatlottak, annál szilárdabbak voltak a mellékértékek. Magy. ar. járadék 91.80—91.70.en, magy. vasuti kölcs. kötvények 101.25-ön, magy. sorsjegyek 80.25-ön, magy. északkeleti vasut részv. 116.75-ön keltek.

Helyi értékek közül; pesti bizt. részv. 76½—77¾-ig emelkedve vásároltattak, föv. tak. pénzt. részv. 260-on voltak keresettek.

A valuta lanyha, London 116.75-ön, 20 frankos arany 9.38½-en, markjegyek 57.70-en keltek.

Zárlat: osztrák hitel 247—247.20, magyar hitel 226.75—227, aranyjáradék 91.65—91.75.

A délutáni tőzsdén az irány meglehetős lanyha volt. Vasuti értékek teljesen figyelmen kivül maradtak. A következő kötések történtek: Ált. magy. hitelbank 226½, oszt. hitel intézet 247½—247, pesti biztositó intézet 76½—77¾, Pannonia malom 10.60, magyar jelzálogbank 79½, osztr. 8 frtos arany 9.38½.

Pénznemek. Cs. k. arany 5.55. Osztr. magy. 8 frtos arany 9.38. 20 frankos arany 9.38. Török arany lira —.—. Osztrák és magyar ezüst 102.25. Német birod. bankjegyek, vagy ezekkel egyenértékü bankjegyek 100 markáért 57.70.

Bécsi tőzsde.

Bécs, jun. 26. (Az „Egyetértés“ távirata.) (Jegyzések 12 óra 45 perczkor.) A kedvező hangulat a kongressi tárgyalások további árfolyamában nagy támogatást talált, minél fogva az üzlet az előtőzsdén ujabban emelkedett árakon kezdődött meg. Daczára ennek, a forgalom nem volt képes a legcsekélyebb élénsége t kivinni, mert ugy a vevők, mint az eladók a helyi üzérkedők kis köréből alakult, és azután ép az üzletpangása miatt az árak kimerültsége állott be. Figyelemreméltó vételkedv mutatkozott a két gőzhajó és a tramway részvények iránt és csakis ezen értékeknél maradt a forgalom élénk egész az előtőzsde zárlatáig. Renték emelkedtek, valuták egy árnyalattal olcsóbbak.

Jegyeztettek: Hitelrészvények 246—245.50, Anglóbank 113—111.75, Unióbank 68.25—67.60, bankegylet 95.75—95, osztr. hitelbank 121.75—121.50, magy. hitelbank 227.75—227, gőzhajórészv. 465—466, Lloydrészvények 505—507, tramway 156—158.25, alföldi vasut 121.75, pardubitzi vasut 83.85, Károly Lajos vasut 254.25—253.50, államvasut 259, renté 64.42½—64.35, ezüst renté 66.25—66.30, arany renté 74.30—74.80, magy. arany renté 91.90—91.80, 1860-iki sorsjegyek 114, 20 frankos arany 9.37—9.37½, bir. márka 57.70—57.75, ezüst 102.

A tizenegyórai zárlatkor: Hitelrészvények 245.60, Anglóbank 111.90, magyar hitelbank 226.75, államvasut 285.50, Kár. Laj. vasut 253.75, gőzhajórészvények 466, renté 64.37½, 20 frankos arany 9.37½.

A déli tőzsde: nyugodt, s meglehetős szilárd volt, az üzlet kedvtelen maradt. Jegyeztettek: Hit. részv. 245.80, anglo-bank 112, uniobank 67.50, magy. hit. bank 227, Kár. Laj. vasut 254, államvasut 258.80, renté 64.37½, ar. renté 74.80, magy. ar. renté 91.90, 20 frankos arany 37½, bir. márk. 57.75.

A folytonos üzletpangás következtében a conlissák között halványabb hangulat volt észlelhető, ellenben a sorompokban a jobb árfolyam a vasuti papirok részére tartós volt; gőzhajó részvények emelkednek. Fekvő értékek szilárdak, anélkül, hogy nagyobb változás volna rajtuk észrevehető. A devisek és valuták változatlanok.

Jegyeztettek: Hitelrészvények 245.30, Anglóbank 111.50, Unióbank 67.26, magyar hitel bank 226.50, bankegylet 95, bankrészvények 848, alföldi vasut 121.50, Károly Lajos vasut 253.50, gőzhajózási részv. 469, Erzsébet vasut 172, Ferencz József vasut 137, Lloyd részv. 409, északkeleti vasut 109.25, Rudolf vasut 120, lombardok 77.25, állam vasut 258.50, tiszai vasut 194, trammway 157.25, észak-nyugoti vasut 116, erdélyi vasut 109.50, renté 64,32½, ezüst renté 66.25, arany renté 74.80, magyar arany renté 91.85, török sorsjegyek 25.50, 20 frankos arany 9.37½, bir. márka 57.70, ezüst 102, London 116.90—117.20.

Egy óra 30 perczkor: Hitelrészvények 245.40, Angló bank 111.80, közlekedési bank 107.50, bankrészvények 848, magy. hit. bank 227, alföldi vasut 121.50, Károly Lajos vasut 253.75, Lemberg czernovicz-jassyi vasut 123, gőzhajó részv. 469, Lloyd részv. 510, kassa-oderbergi vasut 106.75, észak-keleti vasut 109, államvasut 257.50, tiszai vasut 194, északnyugoti 116.50, magy. galicziai vasut 84, renté 64.32½, arany renté 74.80, magy. ar. renté 91.90, magyar sorsjegyek 80, 20 frankos arany 9.37½, bir. márka 57.75, London 116.90—117.20. Lanyha, szilárd Berlinre.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, junius 26. Hitelrészv. 245.90 Galiczai 254.— Államvasut 257.50. Hitel-sorsiegy 164.—.—. Napoleond'or 9.37—. Arany 5.57.— Frankfurt 57.10. Porosz pénztalvány 57.75. Arany jár. 74.75. Angol-Osztrák 111.70. Lombard 77.— Tramvay —.—. Rente 64.35. 1860-as 114.—. 1864-es 139.—. Ezüst 101.90. London 116.80. Általános épitőbank —.—. Török sorsjegy 25.— Angolépitőbank —.— Unio-bank—.—

Bécs, junius 26. Magyar földtcherm. kötvény 77.75. Salgó-Tarján 90.— Magyar hitel 226.75. Magyar zálogievél 94.75 Erdély 105.25 Magyar keleti vasut 68.—. Magyar sorsjegy 78.40 Magyar földhitel 56.50. Magyar vasuti kölcsön 101.50 Angló magyar —.—. Franco magy bank —.—. Alföld 121.—. Magyar északkeleti vasut 116.25 Kel.-vasuti elsőbbségi kötv 65.50. Tizai vasut 193.50. Kinest. utal. 1874. 113.50. Arany jaradék 91.85.

—

Bécs, jun. 25. (Az „Egyetértés“ távirata. (Gabnatőzsde.) Buza őszre 10.50—10.60, nemzetközi tengeri juniusra 7.10—7.20, bánáti 7.20—7.30, zab jun.—juliusra 6.50—6.55, zab őszre 6.60—6.65, magyar gabona 7.70—7.80, kereskedelmi zab 6.30—6.40, uj gyorstermő tengeri 7.10—7.20, oláh régi 7.10—7.20 100 kilogrammonkint.

—

Külföldi tudósitások.

Pétervár, jun. 25. (Gabnapiacz.) Rozs helyben 8.25. Vidám.

London, jun. 25. A czukorfinomitási munkások és hivatalnokok mai gyülésén határozat hozatott, melyek oda irányulnak, miszerint kerestessék meg a kormány, hogy vesse latba befolyását az európai kormányoknál, a czukor kiviteli dijak eltörlése iránt. Az értekezlet folytatása szerdán lesz.

Hamburg, jun. 25. (Gabnatőzsde.) Buza lanyha junius—juliusra 193.—, julius—augusztusra 194 mark, rozs lanyha, junius—juliusra 126, julius—augusztusra 128 mark, 1000 klgrammonként. Repczeolaj helyben lanyha 66.50 márk, juniusra 65½ mark, 200 fontonként. Spiritus juniusra 41 mark 100 litterjével, junius—juliusra 41 mark, jul.—augusztusra 42½ mark, aug.—szeptemberre 43 mark.

Brema, jun. 25. Petroleum juniusra 10.75.

Liverpool, jun. 25. (Gabnapiacz). Buza 1—2 penczevel olcsóbb, liszt nyugodt, tengeri állandó. Igen szép.

—

Vidéki-piaczok.

Veszprém, junius 25. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Piaczunkon f. junius hó elején a gabona árak tetemesen csökkentek, azonban már a junius hó 21-én tartott heti vásárokon ujra emelkedtek, — és pedig a buza a legjobb minőségü mm. 11 frt 60 kr. közép 11 frt 20 kr. legsilányabb 10 frt 50 kr. — Rozs lj. 7 frt 20 kr, köz. 7 frt, sil. 6 frt 60 kr. — Árpa lj. 7 frt 50 kr, köz. 7 frt 10 kr, sil. 6 frt 80 kr. — Zab lj. 7 frt, köz. 6 frt 80 kr. sil. 6 frt 70 kr. — Kukoricza 8 frt, 7 frt 50 kr, 7 frt 30 kr. — Bab 14 frt 20 kr. — Lencse 12 frt. — Köleskása 13 frt.

A termények árának emelkedését leginkább okozza az: hogy a buzavetés átalában üszögös, — a rozs a legközelebb junius 16-án volt sürü köd miatt hiányos, az árpát sem lehet jónak mondani, de különösen a zab nagyon silány.

Szénatermésünk átalában kielégitő, s különös szerencse volt azok betakaritásában, mert nem volt nagy hőség nem savanyodott meg a renden, hanem a legkedvezőbb száradást kapta.

Veszprém közelében az alig egy és fél óra járásnyira fekvő Balaton vidékén az aratás e hó 24-én már megkezdődött, mig Veszprémben csak a jövő hó elején veszi kezdetét az átalános aratás.

Junius 24-én délután 3 óra tájban Felső-Örs, szt. kir. Szabadja, és Vörös Berény határain esővel vegyes jégeső volt, de hála isten, kárt nagyon keveset okozott, sulya a Balatonba vonult.

Szőleink átalában elvirágoztak, s ha valami nem éri, bő termést igérnek, a legfeltünőbb az, hogy nem csak sok fürt mutatkozik, de oly nagyok, hogy más években két fürt hosszusága sem tett akkorát, mint most egy.

Gács, jun. 25. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Vetéseinkre az időjárás nehány nap óta legkedvezőbb. Egy-egy órai nyári esőcske csaknem minden nap felüditi a különben is szép reménynyekre jogositó növényeket. Különösen gyönyörüek szőlőink; tengeri, buza szintén kielégitők csak a rozs mutatkozik gyérnek. Gyümölcsben az átkozott hernyók billiói óriási károkat teremtettek. Nem volt ág, levél ment e kártékonyoktól. Nincs mód, avagy eszköz, se emberi találmány e szerfölött veszedelmes állatok kiirtására. A kertben a leggondosb ápolásnak örvendő rózsabokor is prédául esik. Erdők, rengetegekről, kár az ecsetelés. A fák télies jelleget öltenek és a mi természetes — a jövő év rovására — ismét hajtanak. Egyébiránt a gyakori esőzések a „papmacskáknak“ elejöket vették. (Cs. F.)

—

Vegyes közlemények.

Az országos magyar iparegyesület szeszesitali szakosztálya tegnap délután ülést tartott, melynek első tárgyát a bor- és szeszesitali vasuti tarifák leszállitása ügyében a kérdőpontokra érkezett válaszok tárgyalása volt képezte volna, hanem mivel az összes felhivottak válasza e kérdésben még nem érkezett be, a jövő ülésre halasztatott. Fromm Antal alelnök jelenti, hogy a gödöllői uradalomban levő cognac-gépet a kereskedelmi miniszterium a pénzügyminiszteriumtól megvevén, tekintettel a várható nagy szőllőtermésre, inditványozza, hogy a kereskedelmi miniszterium kéressék föl vele mielőbb kisérleteket tenni. Az eredményt az iparegyesület szakemberekkel tudatná. Az inditvány elfogadtatván, a keresk. ministeriumhoz felirat fog intéztetni. — Továbbá bemutatta az egri fegyházi rabók hordókészitményeit és a szegedi fegyház hordógöngyülési készitményeit melyet a budapesti királyi főügyészség szivessége folytán adattak rendelkezésére s a szakemberek figyelmét e magyar iparczikkekre felhiván inditványozza, hogy a szakbizottság véleménye az ügyészséggel tudattassék, ez inditvány elfogadtatott. — Az 5 kros vámkülönbözet és a kövezetvám ügyében a kiküldött bizottság által a pénzügyminiszteriumhoz és a fővárosi képviselőtethez feltejeszteni javasolt vélemény elfogadtatván, a felterjesztésre az igazgatóság kéretett fel. Végül inditványoztatva, hogy mivel a Dunán levő összekötő vasut külön pályát képez, a kelenföldi állomásról a budai bornak kivitele a magyar vasuti tariffa miatt a déli, északi és osztrák államvasut vonalain lehetetlenné tétetik a kormány által, mert az illető budai szőlősgazdák kénytelenek a magas összekötő pályatariffa miatt az árut a nevezett három vasut valamelyik állomására áttétetni, noha a kelenföldi állomás az orruk előtt van, terjesszen az egylet föliratot a kormányhoz ezen visszás megszüntetése végett. Ez inditvány szintén elfogadtatván benyujtására az igazgató kéretett

Király-uteza és országut sarkán
Gyertyánffy-féle házban.

ROTHAUSER TESTVÉREK

Király-uteza és országut sarkán
Gyertyánffy-féle házban.

Nap- és esernyő gyári-raktár. Diszmü és norinbergi áruk. Játék- és utazási czikkek.

Nagyban és kicsinyben.

A raktár létezik: király-utcza és országut sarkán, Gyertyánffy-féle házban.

Fiók-üzlet Hatvani-utcza 16. sz.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Fiók üzlet:
Hatvani-utcza 16. szám alatt.

Fiók üzlet:
Hatvani-utcza 16. szám alatt.

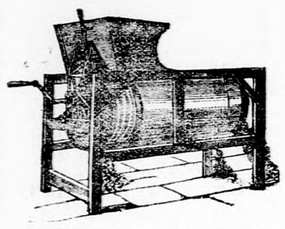

Fehér Miklós

egyedüli vezérügynöke **John Baker, B. Kittmer** és **Edw. Humphries** legelső és legnagyobb angol szelelő tisztitó és minőségi **rosta gyárosoknak:**

ajánlja a n. é. gazd. közönségnek az **eredeti angol**, — egyedül csak nála kapható, — **John Baker** és **Benj. Kittmer szóró és szelelő rostákat**, valamint a legjelesebb **qualitás** árut készitő **Edw. Humphiers** rostákat, nemkülönben a **legujabb** és **legjelesebb** bármily fajta, — 5 különböző gyárostól birt, — **franczia választó gépeit**, konkoly, vadborsó, bükköny, zab és árpa kiválasztására.

Iroda, raktár, kiállitási csarnok és javitó mühely:

Bécsben,
III. Pragerstrasse 13. „Hotel Hungaria."

Budapesten,
Üllői-ut 12. sz. „Köztelek."

Árjegyzékek dijmentesen küldetnek.

Kitünő üditő és élvezeti szer a

Smith-féle limonade-por készitmény

adagonként 2, 3, 5, 6 és 8 kr, valamint dobozokban lazán pakolva, limonadé-naranes és eperizü.

Kapható a legjobb hirü delicatess és füszerkereskedésekben Budapesten. Föraktár Ausztria-Magyarországra: NACHOD OTTO-nál. Brünnben (Morvaország.)

Ismét-eladóknak előnyös rabatt, raktárak berendeztetnek, árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

Igérvények

Hitelsorsjegy-igérvények . . . 4 frt 50 kr.
Bécsvárosi sorsjegy-igérvények . 2 frt 50 kr.

és a bélyeg.

Mindkettő együttvéve 6 frt 50 kr és a bélyeg.

Huzás julius 1-én.

Minden általam kibocsájtott igérvény birtokosának szabad tetszésére bizom, az esetben ha a sorsjegy ki nem huzatott volna, huzás után 6 nap alatt magának azt a számot részletfizetés mellett megvételni, s ez esetben az igérvényért fizetett összeget teljesen visszatéritem.

Kövesdy Mór bank- és váltó-üzlete, koronaherczeg-utcza 5-dik szám alatt.

Kitünő szerkezetü és bámulatos olcsó

szóró és tisztitó rostàk.

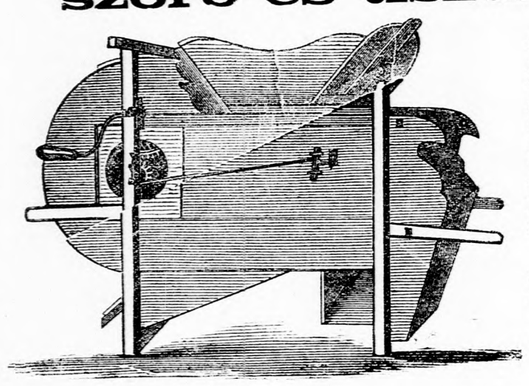

A rosta két rendbeli: Szóró és tisztitó rosta. A szóró-rosta 3 láb és 4 hüvelyk átmérőjü szél-dobbal s 18 hüvelyk átmérőjü magas kerékkel, mely a szél-kaminban belől a piszkitástól fedezve van. Minden gabonanemhez szükséges rosta szövetekkel el van látva. A rosta elején, a szövetek elhelyezésére, láda van alkalmazva. Könnyü hajtásu és erős szele van. A garadjában garmada piszkáló készülékkel van ellátva. A szilárd és csinos készületü mü **ára 55 frt.**

A tisztitó-rosta épen olyan, mint a szóró-rosta alsó-rázóval és rosta-rámákkal van ellátva. **Ára 60 frt.**

A fentebbi rosták jóságát és czélszerüségét az alábbi bizonyitvány is igazolja.

Bizonyitvány. Mi alólirottak bizonyitjuk, hogy **Simon István** mező-turi lakos, okleveles gépész, asztalos mester és birtokos már 17 éve foglalkozik szóró és tisztitó rosta készitéssel, miket mi mint terménykereskedők és földbirtokosok, mind a Budapestre szállitott terények megrostálásánál, mind a gazdálkodásban szórásnál és tisztitásnál sikeresen használunk, ugy hogy azokat mint **szilárd, jókészületü,** helyes és czélszerü szerkezetüeket, **tartósságuk és olcsóságuknál** fogva, ugy a kereskedőknek mint a gazdálkodóknak melegen ajánlhatjuk.

Mező-Turon 1878. május 2-án **Holländer** Károly, **Bleier** Salamon, **Schneer** Leopold, **Csillag** Károly, **Lutzer** József **kereskedők. Bódi** István, **Csató** Bálint, **Virág** Sándor **gazdálkodók.**

A megrendelések egyenesen alólirthoz Mező-Turra intézendők. A megrendelt rosták a mező-turi vasuti (tiszavidéki vasut állomáshoz ingyen szállitatnak, minden dij nélkül

SIMON ISTVÁN.

Hirdetmény.

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által a lótenyésztő- és vevő-közönség tudomására hozatik, miszerint társaságunk a győri szeptember 8—10. vásárkor, ugy a debreczeni október 6—8. vásárkor **lókiállitást** rendez, és dijul kitüz a vásárra hozott legszebb pár koesilóra, melyek 4—7 év között vannak.

Győrben 1-sö dijul 25 drb, 2-dik 15 drb, 3-ik 10 drb, 4-dik dijul 5 drb aranyat.

Debreczenben 1-sö dijul 20 drb, 2-dik 10 drb, 3-dik 6 drb, 4-dik dijul 4 drb aranyat.

Ugyanakkor kettős fogatu ügetü versenyre dijul kitüz

Győrben 1-sö dijul 40 drb, 2-dik dijul 10 drb aranyat, 3-dik dij kettős tétel.

Debreczenben 1-sö dijul 30 drb, 2-dik dijul 10 drb aranyat, 3-dik dij kettős tétel.

Ugyanezen vásárokon fogatok, lovak s ezekhez tartozó iparczikkek — mint nyereménytárgyakból álló, a m. kir. minisztérium által engedélyezztt, a magyarországi lótenyésztés emelésére irányzott **sorsjátékot** rendez, melynek Győrben, ugy Debreczenben külün-külön 20 darab értékes szép nyereménytárgya lesz.

1-sö nyereménytárgy egy teljesen felszerelt szép négyes fogat
2-ik „ egy teljesen felszerelt szép kettős fogat.
3-ik „ egy felszerelt igás fogat,
4-io „ egy szép paripa nyereggel,

továbbá több egyes lovak, pony, 3, 2, és 1 éves csikók és lóhoz tartozó szép iparczikkek.

A nyereménytárgyak a vásár alkalmával lesznex a közönségnek bemutatva. A nyereménytárgy azonnal átvehető s a ki megtartani nem kivánja, a társaság az eladást lehető magas áron eszközölni fogja.

Sorsjegyek kaphatók *Győrben* Jerffy Antal nagykereskedő urnál, *Debreczenben* az ipar- és kereskedelmi banknál, *Budapesten* a társaság hivatalos helyiségében, a nemzeti szinház bérház I-sö emelet. *Egy sorsjegy ára 1 frt.*

Budapest, 1878. jun. 21. **Az igazgatóság.**

Hydraul, meszet, portlandi-cementet, fedélpapirokat és portl. cement lemezeket

(saját találmány) ajánl és árjegyzéket felhivásra ingyen küld

Weisz Ignátz irodája

Budapest, V. Nádor-utcza 13. szám alatt.

Padló

borostyán-olaj lakkfesték

6 szinben mázolásra alkalmas

Egy közönséges szobára körülbelül 3 frt o. érték. *Mázolásra mindenki képes. Négy óra alatt* megszárad. Eltart egy-két esztendeig. Vidéki megrendelések utánvét mellett. Arjegyzék és mustra-kártyák ingyen.

Dietrich Sasse-nél

Bécs, Stadt, Kärtnerhof. Maysedergasse Nr. 8.

Raktár: IV. ker. Louisengasse 9.

A Csizi Jód Brom viz,

melynek az orvosi bizonylatokkal igazolt kitünő gyógyhatása már többször volt közölve, mindig friss töltésben kapható:

Budapesten: Edeskuthy, Radocsay és **Bányay** ásványviz kereskedésében.

Miskolczon: Herez és Baluál. Dr. Csáthynál és **Szabó** gyógyszerésznél.

Kassán: Novelly Sándor kereskedésében.

Debreczenben: Geréby Fülöpnél.

Kisebb városokban pedig minden gyógytárban.

Mit ezennel az orvos urabnak tudomásukra juttatni van szerencséje.

Az első magyar Csizi Jod és Brom tartalmu ásványviz főraktárának Losonczon.

Egy kis nyomda

festék és hozzávalókkal együtt, kereskedői czélokra, hivatalok, iskolák stb. számára, levélfejek, czimek, raglapok, névjegyek, stb. önnyomására

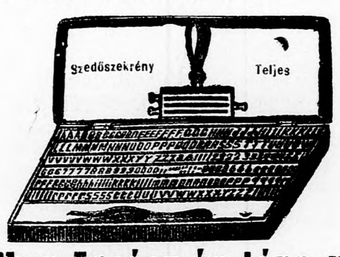

200 latin betü és számjegy stb. stb. 6 forint előleges beküldése vagy utánvét mellett.

Gelber Ignácz és társ.-nál,

Budapest, VIII. ker. József-utcza 36. sz.

E czélnak megnem felelők használat előtt ellenvetés nélkül visszavétetnek.

Ismét eladok megfelelő árengedésben részesülnek.

Hilfe für Männer

jeden Alters, welche sich schwach fühlen, durch ein sehr sinnreich construirtes chirurgisches Instrument. **Aertzlich begutechtet — augenblicklicher Erfolg garantirt.** Broschüren, alles Nähere enthaltend, verschickt unter Couvert gegen Einsendung von 30 kr. in Briefmarken der General-Agent **Bujatti, Nürnberg, Weinmarkt Nr. 5.**

Epemirigy és hagymáz

ellen legbiztosabb óvszer **Luder** és **Leidloff** utódától.

A legbiztosabb és legolcsóbb fertőtlenitő-por.

Egy hordó 150 klo tartalommal 12 frt. Nagyobb megrendeléseknél jutalék adatik.

Főraktára: **Bernatsky Károlynál.**
Budapest üllői-ut 69. sz.

Ezen por kitünő és biztos hatásáról számos bizonyitvány tanuskodik.

A „Komlókertben"

ujonnan szervezett magyar daltársulat tart naponként előadásokat, mely egyetlen egy a fővárosban.

A terem nyárra felnyitva van, ebédre és vacsorára üde és kellemes hely.

Kitünő borokkal és házias magyar ételekkel pontos szolgálatot ajánl

tisztelettel

Parragh Gábor.

Besenbek,

különleges orvos,

gyógyit gyökeresen, fényes siker biztositása mellett, mindennemü

titkos betegségeket,

az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m. **magömléseket,** az ingerlékeny gyengeséget, **tehetetlenséget** (elgyengült férfierőt), **húgycsőfolyásokat,** a nemzőrészek bujakóros és bujasenves fekélyeit, húgycsőszükületeket, **nőknél** az ugynevezett fehérfolyást, bőrkiütéseket, a húgyhólyag betegségeit, vizelési nehézségeket.

Rendel naponkint reggel 9—4-ig és este 7—8 óráig. Lakik: **Budapest, belváros, „Ferenczieek bazára," I-sö emelet a II-ik lépcsőn 3 ajtó.** Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

A gyógyitási dij mérsékelt.

A szegedi országos kiállitáson érdeméremmel és a III. országos tüzoltógyülésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

BUDAPEST.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST.

első magyar

gép- és tüzoltószergyár, harang- és érczöntődéje.

ajánlja **szabadalmazott uj szerkezetü fecskendőit, tüzoltó-egyletek legénységi felszereléseit,** vállalkozik **kutak, szivattyuk** és **harangok** keszitésére jótállás mellett

a legjutányosabb árakon.

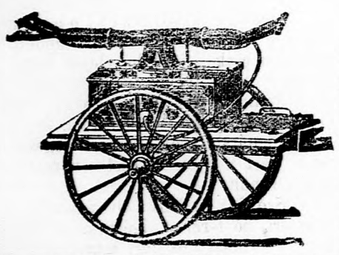

Különösen figyelmébe ajánlja a nagyérdemü **gazdaközönségnek, saját-készitményü** és **transatlantia szivattyus kutait** és **gyárának vizvezetékek teljes felszerelhetésére** nagy figyelemmel külön felállitott vizmütészeti osztályát.

Mintaszerelések, képes árlapok kivánatra rendelkezésre állanak.

Fióktelep: Erdély és Románia részre: Kolozsvártt, belsömonostor-utcza.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jó izlés és versenyképességéért első dijakkal jutalmazva.

A Hoff Ján.-féle cs. k. udv. maláta-készitmény-gyár

Bécs, I., Bräunerstrasse 8.

Hoff János fiókja:

BUDAPESTEN, kalap-utcza 10. szám.

Árak:

Maláta-kivonatu egészségi sör 1 palaczk 60 kr, 11 palj 6 frt, 28 pal. 15 irt, 58 prl. 30 frt. — **Maláta-csokoládé** I. 1/2 kilo 2.40. 1/4 ktlo 1.30, 1/8 kilo 70 kr. ugyanaz II. 1/2 kilo 1.60, 1/4 kilo 90 kr, 1/8 50 kr, ugyanaz III. 1/2 kilo I frt, 1/4 kilo 60 kr, 1/8 35 kr. — **Maláta-bonbonok** 1 zacskó 60, 30 és 15 kron. **Maláta-ktvonat** 1 üvegese 1 frt, kisebb 60 kr. — **Gyermektápmalátaliszt** 1 frt. — **Egy maláta-fürdő** 80 kr. — **Maláta-szappan** 80, 60. 40 és 20 kron.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árleengedés. A csomagolás legolcsóbban számittatik.

Portlandi cementből!

Boroshordók, forrásfogók, erjesztő edények, ászoksörhordók, hütőedények, malátatonnák stb. portlandi cementből minden kivánalomnak megtelelők.

Előnyök: 1. Olcsóság, az árak 1/3 egész 1/2 szerig jutányosabbak a faedényekénél,
2. rendkivüli térkimélés,
3. legnagyobb tisztaság, miután a tükörsima felületek üveg felülethez hasonlóak, valamint teljes szagtalanság,
4. legnagyobb tartósság,
5. ezen készitmények minden idő változásnak ellent állnak.

Próbahordók 120 egész 1000 akó tartalommal évek óta használatban láthatók Luczenbacher P. ur pinczéiben **Szobbon.** — Kiviteliránti megbizásokat átvesz **PELKA A.** mérnök s épitész Bpesten gyár-utcza 24.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

Gummi- és halhólyagokat

a legujabb gyártmányt, tuczatját **1 frtól 4 frtig,** valamint

specialitásokat nők számára

tuczatját 3 forintjával, utánvétel mellett szállit a

Gummi-különlegességek gyára Bécsben

(Wien, Mariahilferstrasse 114.)

HIRDETÉSEK

e lap részére felvétetnek a

kiadóhivatalban

himző-utcza I. sz.

FEHÉR MIKLÓS

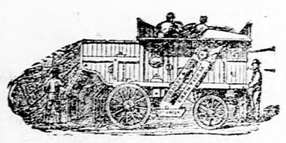

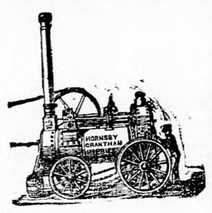

mezőgazdasági gépraktár tulajdonos.

Budapest,
Üllői-ut 12. szám „Köztelek."

Bécs,
Pragerstr. 13. „Hotel Hungária."

Képviselője és vezérügynöke

R. Hornsby & Sons

(Grantham Anglia)

és számos hirneves bel- és külföldi gazdasági gépgyárosoknak. — Ajánlja a nagyérdemü gazdaközönségnek: **R. Hornsby & Sons** általános elismerésben részesült és a **legkevesebb tüzelő anyagot** fogyasztó **gőzmozgonyait** kivánatra szalmatüzelő készülékkel, valamint a legkevesebb pótrészeket igénylő **gőzcséplő-gépeit,** (melyek legutóbb az 1877-ik évben Christianiában tartott nagy nemzetközi cséplőgép-versenyen **az első dijjal és a nagy éremmel lettek kitüntetve**) rendeletre biztonsági önetetővel felszerelve, ugy szintén egyéb kitünő gazdasági gépeit. Árjegyzékek kivánatra dijmentesen és bérmentve megküldetnek.

Mellbetegek figyelmébe.

A Hoff-féle maláta-készitmények az egész világon legkellemesebb és leggyorsabban ható orvosszereknek bizonyultak hurut, sőt idült köhögés, valamint rekedtség, mell-, gyomor- és torok-bántalmak ellen; ugy szintén mindig erösitőleg és vérjavitólag hatnak üdülők, elgyengült és vérszegény egyéneknél is.

Elismerés.

A Hoff-féle maláta-kivonat rövid használata után megszünt a gyötrő köhögés, az álom nyugodtabb lett, s a kiköpés kisebb mérvü, s a testalkatom, mely a görcsös köhögés következtében egészen lefogyott, erejét ismét visszanyeri. Azonkivül még évenkint, ugy télfelé, igen gyötrő torokelnyálkásodása szokott beállani. Ez mindez ideig elmaradt. Nem fogom elmulasztani barátaimmal a szép eredményt közleni, melyet az ön maláta-kivonata nálam, 87 éves ősznél előidézett.

Companio.
orvostudor, a perpignai természettörténelmi muzeum igazgatója

---

Minden sorsjegynek biztosan huzatni kell!

1878. deczember 1-én lesz az utolsó sorozathuzása

a cs. kir. osztrák

1839-ki államsorsjegyeknek,

melyeknek **1879-iki márcz. 1-iki** huzásnál valamennyinek nyerni kell. Az összes nyeremények **9 millió forintot** tesznek, melyek között vannak **300.000 forint, 75.000 frt, 20,000 frt** stb. nyeremények.

Ilyen huzás, mint ez, melynél **minden sorsjegynek nyerni kell,** valóságos unicum, azért senki se mulassza el az alkalmat abban részt venni. Hogy egy ily sorsjegy megszerzését mindenki részére lehetővé tegyük és megkönnyitsük, elhatároztuk azokat igen apró havi-részletfizetések mellett eladni, amint az alábbi jegyzék mutatja:

1 egész sorsjegy	10	*100.—*	frtos	havi részletekben
1 ötöd	10	*20.—*	„	
1 fél	10	*10.—*	„	
1 negyedrész	8	*7.50*	„	
1 tizedrész	8	*3.—*	„	
1 huszadrész	6	*2.20*	„	

Ugyanezen sorsjegyek a legkisebb nyeremények lehuzása mellett.

1 egész sorsjegy	10	*57.50*	frtos	havi részletekben
1 ötöd	10	*11.50*	„	
1 fél	9	*6.—*	„	
1 negyedrész	9	*4.10*	„	
1 tizedrész	7	*2.15*	„	
1 huszadrész	7	*1.20*	„	

Az első részlet beküldése után a bélyeggel ellátott okmány a sorsjegy sorozata és száma följegyzésével azonnal megküldetik. Több sorsjegy megrendelésénél kivánatra különböző sorozatok küldetnek. *Megbizható ügynökök a vidéken elfogadtatnak.*

Bécsi igérvények 2 frt 50 és bélyeg
Hitelsorsjegy igérvények 4 frt 50 és bélyeg

A kettő együtt csak 6 frt 50 és bélyeg.

Huzás már jul. 1-én.
főnyeremény 400.000 frt

Nyitrai és társa Budapesten

váczi-utcza 27. szám alatt.

Bécsi igérvények frt 2.50 } és bélyeg
Hitel-igérvények frt 4.50 }

A kettő együtt csak frt 6.50 és bélyeg.

Huzás julius 1-én.

Főnyeremény 400.000 frt.

Nyitrai és társa,

Budapest, váczi-utcza 27. sz.

Utolsó hét

IGÉRVÈNYEK

Hitel-sorsjegyekre csak 4 1/2 frt és bélyeg. | **Bécsi sorsjegyekre** csak 2 1/2 frt és bélyeg.

Mindkettő együtt csak 6 1/2 frt és bélyeg.

Főnyeremény
400,000 frt!

Huzás julius 1-én.

1854-iki igérvények 4 1/2 frt

és 50 kr bélyeg.

Bécs, Wollzeile 13. **A „MERCUR"** Bécs, Wollzeile 13.

igazgatóságának váltóüzlete.

Ch. Chon.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, (Rostély-utcza, Károly-kaszárnya.)

Az „Egyetértés“ melléklete

— 176-ik számához. —

Az osztrák nemzeti bank közgyülése.

Bécs, jun. 26.

A nemzeti bank mai közgyülését b. Wodianer a következő jelentés felolvasásával nyitotta meg:

Az évekig tartó alkudozások a bankjegyeket illetőleg jövőre a monarchiában, törvénykezési uton azon eredményre vezetett, hogy az 1878. julius 1-től egész 1887. deczember 31-éig tartó időszakra egy osztrák-magyar bank fog felállittatni. Ő excellentiája a cs. kir. pénzügyminister f. é. jun. 17-én 3040. F.-M. sz. a. kelt leiratával megküldte nekem az osztrák-magyar bank szabadalmai, és a 80 milliós adósságra vonatkozó előterjesztéseit, és ezzel egyetemben a magyar királyi pénzügyminiszter hozzájárulásával sürgösen megkeresett az iránt, hogy határozathozatal végett hivjam össze azonnal a szabadalmazott osztrák nemzeti bank részvényeseinek közgyülését.

A cs. kir. pénzügyminiszter urnak a nemzeti bankkal közlött előterjesztései a következőkre vonatkoznak: a) az „osztrák-magyar bank“ alapszabályai, és annak „jelzálog-hitelosztálya“; b) az alapszabályok keresztül vitelére vonatkozó s egyrészről a két ország pénzügyminisztere, másrészről az „osztrák nemzeti bank“ között történendő megállapodások; c) a cs. kir. pénzügyminiszter és az „osztrák nemzeti bank“ között létesülendő megállapodások a 80 milliós bankadósság szabályozását illetőleg, valamennyi a reichsrath mindkét házában hozott határozat értelmében német kiállitásban. Közöltetett továbbá; d) a törvény, mely a két kormány között, a 80 milliós bankadósságra vonatkozó megállapodást tartalmazza; végre e) a III-ik czikkben c) alatt emlitett megállapodásokról kiállitandó adóslevél.

Ő excellentiája a magy. kir. pénzügyminister ur f. é. jun. 18-áról 1957/p. m. sz. a. kelt átiratában, vonatkozással a cs. k. pénzügyminiszter ur által megküldött német szövegü „osztrák-magyar bank“ alapszabályokra, és a két ország pénzügyminisztereivel létesitendő megállapodásokra, szintén azon kivánságának adott kifejezést, hogy a közgyülést hivja össze; és ez alkalommal constatálta a kettős monarchia parlamentjeinek határozatait, s kilátásba helyezte a „némettel teljesen megegyező“ magyar szöveg mielőbbi megküldését. Ezen magyar szöveget 25-én reggel kapta meg.

A két ország pénzügyminisztereinek felszólitása folytán tehát a tisztelt közgyülés a napirend megküldése mellett folyó hó 19-dikén egybehivatott. Junius 21-én elküldettek a közgyülés tisztelt tagjainak az osztrák-magyar bank alapszabályai, ennek összehasonlitása a bankigazgatóság és a választmány által 1877. évi április 12, 16 és 26-án hozott határozatokkal, a két, a nemzeti bank által hozandó megállapodás és a két ország kormánya között létrejövendő megállapodás a 80 milliós bankadósságot illetőleg; megküldettek továbbá f. hó 24-én a közgyüles tisztelt tagjai részére a bank-igazgatók és a választmánynak a mai közgyülés napirendjén levő tárgyakra vonatkozó javaslatai; végre az ő excellentiája a cs. kir. pénzügyminiszter által közlött, s a 80 milliós adósságra vonatkozó adóslevél másolatai; az osztrák-magyar bank behozatalát magába ölelő törvény, és azon törvény, mely ezzel egyidejüleg a gazdasági kiegyezést Magyarországgal elrendeli és ezen törvény életbe lépésének határidejét meghatározza, szintén közölve lettek. A közgyülés e szerint az ügyeknek teljesen tudatával hozhat — az uj szabadalom elfogadása és ez esetben a bank igazgatóságának adandó meghatalmazást — illetőleg határozatot.

A közgyülés határozataira nézve döntő megfontolások kétségen kivül azon lényeges rendeletekre fognak irányulni, melyek a 80 milliós adósság rendezését s ezzel kapcsolatban a privilegiumért adott nagyobb árt és a jövőbeli statutumok szervezetét illetik. — A nemzeti bank a 80 milliót meghagyja mint kamattalan kölcsönt és azonkivül a két államférfiunak a privilegium idején — a kölcsön visszafizetésére — az osztrák-magyar bank tiszta jövedelméből bizonyos osztalékot enged. Ez osztalékot ugyan a 7% dividenda nyomán állapitják meg, de nem vonják le belőle a dividenda javára a reserve-alap jövedelmeit. A privilegium lejártával a 80 milliós adósság maradékát a birodalmi tanácsban képviselt országok kormánya le fogja fizetni, ha csak uj egyezmény e tekintetben letre nem jő. Amaz érték, melylyel azon adósság végleges rendezése a nemzeti bank részvényeseire nézve bir, ugy hiszem, elfogadhatóvá fogja tenni önök előtt, uraim! a formát is, mely szerint az egyesség köttetett. Ámbár meg, kell vallani, hogy azon határok tekintetében, melyektől kezdve a két állam a tiszta jövedelemben részesül, nem lehetett egészen igazgatóság — és a választmánynak az 1878. január 28-án tartott közgyülés által is helyeselt határozata szerint eljárni.

Az osztrák-magyar bank statutumait illetőleg fel lehet emlitenünk, hogy a két rendbeli magas miniszterium utolsó egyességében — némely lényeges pontra nézve a nemzeti bank igazgatósága és választmányának a jan. 28-iki közgyülés által is helyeselt nézetei érvényre jutottak.

Ilyen pont pl. a kormányváltói escomptirozása, (55 fej.) mihez nem csak az igazgató-tanács beleegyezése szükséges, hanem az is megkivántatik, hogy az illető gyülésen 9 tag jelen legyen és azok két harmada az escomptirozásra szavazzon. Hasonlókép a felügyelő bizottságban elnöklő hivatalnoknak (63 czikk) is jogában fog állani, hogy a váltók escomptirozását el ne fogadja.

A tárgyilag helyesebb czim „osztrák-magyar bank“ is megfelel a bank-igazgatóság már régebben nyilvánitott óhajának.

Egyetlen egy pont kivételével, a többi változtatások, melyeket a nemzeti bank előtt most fekvő statumokban találunk, az igazgatóság és a választmány által 1878. apr. 12., 16. és 26-án elfogadott szöveggel szemben, — mind lényegtelenek, ugy hogy alig érdemelnek különös emlitést s ma már az egyezés akadályait nem képezhetik. Csak egyben nagyon eltérők az osztrák-magyar bank előttünk fekvő statutumai az eddigi megállapodásainktól. S e pont az alkormányzók meghivásának módja. A kérdés lényeges volta feljogosit itt egy kissé tovább időznünk.

Tudvalevőleg a kormány javaslata szerint a két alkormányzót a korona nevezi ki az illető pénzügyminiszterek ajánlatára; még a bankigazgatóság a már ismert okokból azt kivánta, hogy az alkormányzót az igazgató tanács válassza meg kebeléből. Oly felfogás, melyhez nem sokára a bank-bizottság is járult, s melyhez ragaszkodni az igazgatóságot és a választmányt a január 28-iki közgyülés is sarkalta. Az ellentétek kiegyeztetésére most (28. czikk) az alkormányzók meghivása akképp szabályoztatik, hogy az igazgatótanács hármas ajánlata alapján a két alkormányzó egyikét az osztrák, másikát a magyar pénzügyminiszter ajánlja kinevezés végett a fejedelemnek. Ezzel kapcsolatban a 23. (1-sö kikezdés) a 26. (2-ik és 3-ik kikezdés) a 30., 31. (2-ik kikezdés) és a 109. (III. czikk) is megfelőleg módosittatik. Ez mindenesetre nem föltétlen kinevezés, mint milyen először a kormányjavaslatban foglaltatott, de mégis kinevezése a két bankhivatalnoknak, nem pedig választása, melyre a nemzeti bank eddig a jogot megnyerni kivánta.

A nemzeti bank, melynek ma kell magát rá szánni, vajjon elfogadja-e az osztrák-magyar bank statutumait azon szövegezéssel, melyben az fogalmazva van, ezen kérdésnél nem mulaszthatja el ujolag tüzetesen kifejteni, minő formában tünik elő legelőnyösebben a két bank kormányzónak hivatása a jelen körülmények közt. A javaslatban levő statutumokban megállapitott kinevezés a hármas javaslat alapján, mely ép ugy foglal magában választást, egy részben még is a nemzeti bank által elfogadott nézeteihez való közeledésre mutat, mely mindenesetre csak nyerhet jelentőségben. Igy tehát a nemzeti banknak most meg kell fontolni, vajjon a különbség, mely az általa javasolt alkormányzó választást a hármas javaslat értelmében kinevezéstől elválasztja, oly nagy e, hogy megengedje nemzeti banknak, — mire csakugyan jogosulva van — eddigi nézetéhez való ragaszkodását. Noha most föltétlenül el kell ismerni, hogy a kinevezés a hármas javaslat alapján az igazgatót anács által eszközlendő választás elemeit foglalja magában, ugy még is más részről nem lehet tagadni, hogy a két alkormányzó meghivási formája a főtanács részvételét annyiban lényegesen megnehezitené, mert mindenekelőtt nem az igazgatótanács választásában áll a fő nehézség, mely egyes embert jelöl ki, mint legalkalmasabbat és már ez által zár ki minden bizonytalanságot a választótestület szándékáról, mely bizonytalanság a hármas javaslatnál mindig meg marad, még ha ezen javaslat még első, másod vagy harmad helyü javaslatba is burkoltatnék, mi ellen többféle ok szóll. De a hármas javaslat az igazgató tanácsra nézve amugy is nehezebb a választásnál, mig igen jól megfogható, miszerint három ember, ki ily hivatalt viselni képes volna, sokkal nehezebben található, hogy átallán véve javaslatra hozathasson, mintha csak egy egyéniség lenne választandó. Ehez járul még, hogy az igazgató tanácsnak maga részére biztositani kell azon személyek belé egyezését, kiket fel akar ajánlani; minthogy pedig az ilyen hivatalokra alkalmas emberek nem igen lennének hajlandók magukat egy hármas javaslatba felvétetni, mi könnyen vezethetne egy más jelölt kinevezésére, igy ezáltal is a hármas javaslat létesitése lényegesen nehezittetik. Atalán véve a hármasjavaslat ellentétben a választással, könnyen vezethet a szavazatok elforgácsolására és kevésbé alkalmas személyeknek a választáshoz járulására, kik alkalmilag egy uj javaslatnál igényt tartanának nagyobb tekintetbe vételre. Minthogy az igazgató tanácsnak meg van enkedve a hármas javaslatba akár az igazgató tanács, akár a közgyülés tagjait vagy pedig oly személyeket is felvenni, melyek ezen testületek egyikéhez sem tartoznak, az által tehát azoknak köre, kiket a hármas javaslat tekintetbe vehet, kiterjedettebbé lett. Azon gondolat, melyen azon terv alapul, kétségkivül igen jó szándékra mutat, de bizonyos okoknál fogva az igazgató tanács nagyon nehezen szánhatja el magát arra, hogy oly embereket hozzon javaslatba, kik hozzá nem tartoznak, noha azon esetre, ha valamely tag alkormányzóvá neveztetik, azonnal uj általános gyülést köteles egybehivni, hogy az igazgató tanács kiegészitése czéljából uj tag választassék. Mindezt a nemzeti bank által képviselt alkormányzói választás által el lehetett volna kerülni. Az, mi az igazgató tanács által eszközlendő alkormányzói választásnak lényeges bensö jelentőségét csökkenti, az a kinevezés jellegével összeköttetésben álló azon tényállás, hogy a kinevezés megszoritás nélkül a hivatalnokoskodás bizonyos idejére történik. A hármas javaslat ily fontos állás betöltésére talán már az által is leginkább van nehezitve, mivel eltekintve az előre nem látott veszélyektől, ezen állás betöltésénél az egész uj szabadalom tartamáról van szó. Igy tehát még teljes elfogulatlansággal is állithatni, hogy a hármas javaslat elfogadása az igazgató tanács részére nehezebbé válik, mint az alkormányzók szabad választása, még ha azzal ki is lehetne egyezni, mégis összehasonlitva a választással, ennél kevésbé jó. De vajjon elegendő okok e ezek, hogy a nemzeti bankot feljogositsák eddigi nézeteihez való szoros ragaszkodásra? Ezt alig lehetne feltétlenül állitani. Igaz ugyan, hogy a hármas javaslat póltása az igazgató tanácsra nézve nagyobb nehézségekkel jár, mint az alkormányzók szabad választása, és a jelen forma ezen hivatalnokok meghivására kevésbé jó, mint az, melyet a nemzeti bank képvisel, de ezzel még nincs bebizonyitva, hogy lehetetlen a hármas javaslat értelmében az illető állomásokra alkalmas embereket találni. Igy tehát a nemzeti bank nem tehet egyelőt, mint az alkormányzók meghivása kérdésében az előzékenységi lépést, mely a hármas javaslat által tétetett, maga részéről is előzékenységgel viszonozni.

A bankigazgatóság és a nemzeti bank bizottsága kötelezetteknek tartják magukat még két az osztrák magyar bankra vonatkozó pontot figyelembe venni, melyek az osztrák birodalmi tanács tárgyalásainál is előtérbe léptek. Ezen pontok egyike a két igazgatóság — a bécsi és budapesti — hatásköre értelmezésére vonatkozik (40 czikk), ellentétben az igazgatótanács illetőségéhez tartozó összes vagyon és banküzlet forgalom vezetésével és felülvizsgálatával. Igaz, hogy ezen tárgy már mind a két magas kormány és a nemzeti bank képviselői közt élőszóval megbeszélések tárgyává lett és a nemzeti bank képviselői akkor is kinyilatkoztatták, hogy az igazgatótanácsnál meg kell maradni mind a két igazgatóság ügyvezetése feletti határtalan ellenőrködési jognak és ez a dolgok állásához képest minden oldalról helyeseltetett. Ép igy nyilatkozott minden kétséget eloszlatólag ő excellentiája a magyar királyi pénzügyér az 1877. évi szeptember 10-én magyar képviselőház bankbizottsága ülésében és ő excelentiája a csász. kir. pénzügyér ur az osztrák képviselőház 393-dik ülésében; minthogy azonban a bankbizottság előadója a magyar képviselőház 1877. évi október 27-iki ülésében mind a két igazgatóság hatásköréről ekép emlékezett, hogy azáltal kétely támadt, vajjon tartozik e ezen két igazgatóság az igazgató-tanács ellenőrködése alá, vagy pedig egészen korlátozatlanok e hatáskörükben, minek következtében az osztrák képviselőház a 40-dik czikkhez egy toldalék mellékelését határozta el, mi az igazgató-tanács ellenőrködési jogát kétségtelenné tette volna. Minthogy azonban az osztrák urakháza a képviselőház ezen határozatához nem járult és a képviselőház utóbb az urakháza nézetét fogadta el, ennélfogva tehát az emlitett toldalék a 40 czikkhez elmaradt. A fennebb emlitett és a nemzeti bank nézeteivel tökéletesen egyező nyilatkozatokkal szemben, miket a két pénzügyér tett, a bankigazgatóság és a bizottság ugy látják, hogy a jelen körülmények közt, a mennyiben ez rajtuk áll, nem látják magukat hivatva a szabadalom elutasitásához járulni. De ezen tárgy fontosságánál fogva szükségesnek tartják, hogy a tisztelt közgyülés a szabadalom elfogadásánál e pontra nézve nyilatkozzék, ennélfogva tehát erre vonatkozó javaslatukat a közgyülésnek elfogadásul benyujtják.

A második, az alapszabályokat illető pontra a bank igazgatósága és választmánya még megemlitendőnek véli, hogy az „osztrák-magyar bank“ alapszabályai magyar-német nyelven szerkesztessenek. Erre nézve ő excellentiája a cs. és kir pénzügyminiszter, az osztrák képviselőház 398-ik ülésében kijelenté, hogyha az értelemben valami kétség forogna fenn, akkor csakis a német szöveg lehet irányadó, mely a két kormány közötti egyezkedés alapját képezte, és melynek alapján a törvény előterjesztetni és szentesittetni fog. Ő excellentiája a magyar pénzügyminiszter megjegyzé, mint már emlitve volt az 1878. junius 18-án a nemzeti bankhoz intézett jegyzékében, hogy az általa a nemzeti banknak később megküldendő magyar szöveg a „némettel teljesen megegyez.“

A bankigazgatóság és a választmány azt hiszik, hogy a tisztelt közgyülés a két pénzügyminiszter ezen nyilatkozatai által ezt a pontot illetőleg teljesen meglehet nyugodva. A nemzeti bank az előterjesztések összegében, melyek felett ma határozatot hozni van hivatva, bizonyára nem fogja azt szivesen üdvözölni, mit más körülmények között szivesebben elért volna, de viszont az osztrák-magyar bank szervezésére vonatkozó előterjesztésekben nem lát sem meg nem engedhetőt, sem a monarchia bankjegy-ügyét fenyegető veszélyeztetést. Már azon előterjesztések, melyeket a nemzeti bank meghatalmazottjai 1877. év elején a köztük és a két magas kormány között folytatott számbeli tárgyalások alkalmával a bankügy jövendőbeli állapotáról benyujtottak, foglaltak magukban egyes pontok a monarchia politikájára vonatkozó engedményeket s viszont ezeken alapuló követeléseket, melyeket a nemzeti banknak csak szakférfiui szempontból kellett leküzdenie. A tárgyalások folyamában különféle pontokban még történtek további engedmények is. Az igazgatótanács összeállitása, politikai szempontból nagy horderejü levén, s ép emiatt kivül esett a nemzeti bank szavazatán; de más szervezeti berendezések, mint p. o. az igaz. választmány tagjai egy részének hatásköre, és viszonyuk az igazgatótanácshoz; nem különben a censoroké, az eredetitől eltérve teljesen más alakot nyert, ugy, hogy legalább ezen választmányi gépek első felállitását, s azoknak időnkénti kiegészitését csak nehezitheti. Változatlanul az alapszabályoknak csakis a XXV. és XL-dik czikke maradt, az igazgatótanács és a két igazgatóság hatáskörére vonatkozólag, melyre mint alapra természetesen ezen épitmény teljes sulya nehezedik, mely különben több sajátságot mutat, mint más nagy jegybankok.

De e két czikk alapján egy szakértő és ügybuzgó igazgatótanács megállhat, egy olyan, mely feladatául tüzi ki magának azon alapfeltételeket szemelőtt tartani, melyek a nemzeti bankot vezették. Ezen igazgatói hatáskörrel felruházva, egy oly igazgatótanács az oly különféle formák között is képes lesz az osztrák magyar nemzeti bankot nemcsak olyféle nagyobb veszteségektől megóvni, melyeket minden jegybank egyáltalán kikerülhet, hanem képes lesz a monarchia bankügyét minden veszedelmek között is eredményesen fentartani.

Ezek megfontolása után a bank-igazgatóság és a választmány az általuk ez év junius 24-én hozott határozatokkal egybehangzón a következő javaslatok elfogadását ajánlja:

I. A közgyülés elhatározza, hogy a két államfél által külön hozandó törvények által biztositott, az osztrák-magyar monarchia egész területére érvényes privilegiumát, illetőleg az osztrák-magyar statutumokat a közgyülés előtt fekvő szövegezésben, mely a magyar pénzügyminiszter kijelentése szerint a magyar szöveggel egyezik, a nemzeti bank nevében általánosságban s részleteiben elfogadja.

II. A közgyülés kijelenti, hogy a privilegium s a statutumok elfogadásánál azon föltevésből indul ki, melyszerint az igazgatóságoknak a dotatiókra és az egyéni-hitel megállapitására terjedő joga által az igazgató tanácsnak nem csorbul joga, hogy e tekintetben különös utasitásokat adhasson és azok elfogadását biztositthassa.

III. A közgyülés felhatalmazza az igazgatóságot, hogy a két miniszteriummal érintkezésbe tegye magát, hogy megegyezés jöjjön létre a magyar bankfiliáléknak adandó hitel összeg mennyiségére, az 1878. és 79-ben felállitandó uj filiálékra, valamint azon határidő megállapitására nézve, mely a privilegium megujitásának szorgalmazására szükséges.

IV. A közgyülés felhatalmazza az igazgatóságot, hogy a bank nevében a cs. k. pénzügyminiszterrel a 80 milliós bankadósságra nézve a birodalmi tanács két házában hozott határozat értelmében egyességre lépjen.

Az általános vitánál Bauer Zsigmond szólal fel, s megelégedésének ad kifejezést, hogy ily nehéz körülmények között a bank privilegium megujitása ténynyé vált. Ha az egyesség nem is felel meg mindenben a kivánalmaknak, mégis olyan alapot szolgáltat, melyen a bank értelmes vezetése szerencsésen tovább épithet. Végül azon ajánlatot teszi, hogy a közgyülés az igazgatóság ajánlatait I—IV. en bloc fogadja el, s az igazgatóságnak, a bankválasztmányának és főtitkárának energikus és nehéz működésükért köszönetet szavazzon.

Kerstinger István (Budapestről) elfogadja az alapszabályt, és az igazgatóságnak s bankválasztmánynak magatartásáért elismerését nyilvánitja. Vitatja továbbá, hogy azon előnyökből, melyek a két ország gazdasági kiegyezéséből származnak, egyenlő mérvben jut mind a két résznek. A bankkérdés megoldásánál két kérdés tartandó szem előtt: a valuta szabályozása, és a vállalkozási szellem felélesztése. Szónok meg nem győződve, hogy a két nemzetre nézve a bankkérdés megoldása előnyös fog lenni, kéri indokai tekintetbe vételét.

Wiesenburg Adolf az „en bloc“ elfogadás ellen szól.

A közgyülés nagy szótöbbséggel hozzájárul Bauer inditványához és a bank-igazgatóság és bankválasztmány által beterjesztett négy ajánlatot „en bloc“ elfogadja az összesek hozzájárulásával. Hárman szavaztak csak ellene (Wiesenburg, Seuter, Saxinger.) Ezután az ülés melyen mintegy 140 részvényes vett részt, bezáratott.

Magyarország a világkiállitáson.

— Saját levelezőnktől. —

Páris, jun. 24.

(Erdélyi házi ipar. — Bánfy Ádám báró. — A zajugróczi fafaragó tanintézet. — Sebesi Ede.)

Tekintsük meg legelőbb is a faragványokat, melyek valamennyien erdélyi házi ipar, vagy mükedvelői szorgalomból eredő készitmények, minők az utóbbiak közül Bánfy Ádám báró Kolozsvárról küldött gyönyörü három darab kiállitási tárgya, melyekért ugy mint müvészileg készitett munkákért, miként azoknak fáradságos és hosszu időt igénylő türelmes elkészitésükért egyaránt megérdemli a nyilvános dicséretet. E három darab áll egy könyvszekrényből és két székből, melyeknek mindenikén mesteri kézzel dolgozott müfaragásokat látunk. A szekrény ajtaján egy dombormü van faragva „Salamon itéleté“-t ábrázolva, nyolcz egészen kidomborodó alakkal, melyek mindenikének kitünően sikerült és különféle érzelmeket kifejező állást tudott kölcsönözni. Ezen ismeretes szent irási jelenetet köröskörül a legszebb faragások ékesitik, mintegy tanuságául a munkásságot kedvelő báró ur fáradhatlanságának. A két diófa szék, mely ebédlőben igen diszes butordarabul szolgál, szintén dusan van, főleg a háttánján kifaragva. Nem lehet itt említés nélkül hagyni Bánfy Ádám báró urnak azon ritka munkásság szeretetét mely nem csak oda terjed ki, hogy saját idejét a tevékenység terén tartja, hanem serkent arra másokat is, segitséget nyujt anyagilag és szellemileg a haladni és dolgozni akaróknak. Ő mint az erdélyi zaj-ugróczi fafaragó tanintézet elnöke, igen sokat tett a körül, hogy hazánkba a fának — melyben annyira bővelkedünk — ily nemü feldolgozása minél hamarább s minél szélesebb körben elterjedjen. Ez igyekezetének köszönhető, hogy a nevezett tanintézett alig 3 évi fennállása után, oly szép tárgyakat állitott ki, mely méltó elismerésekben részesül minden felől, s másrészt pedig egyszersmind megismertette magyar közönségünkkel, mit tud a hazai ipar e tekintetben is felmutatni, s ma már mennyire feleslegessé vált, hogy e nemü tárgyakat drága pénzen külföldről hozassunk be, mint ezt eddig a külföldi munkáért rajongók teszik. Elégülten mutathatunk ezeknek az itt kiállitott müfaragványokra, a melyekből van alkalmunk meggyőződni, hogy e fáradságos kézmüiparunk legalább jövőre, a legnagyobb pártfogásra érdemes; tegyék is ezt azok, kiknek anyagi körülményeik megengedik, hogy a szükségesek mellett valamit a müiparra is áldozzanak, mert csakis pártfogás mellett állhat fenn s gyarapodhatik minden vállalat és intézet.

A zaj-ugróczi iskola kilencz darab müvet állitott ki, melyeket lehetőleg röviden, egyenkint sorolunk fel. A legnagyobb köztök egy keményfa asztal, a melyre a többiek el vannak helyezve; igy mindjárt elsőnek egy diófa ékszerszekrényt kell kiemelnünk, a melyre legyen elég annyit mondanunk, hogy pompás, mesteri kézből került munka, a minőt keveset találunk a kiállitáson, — habár nagyon számosan van is ez iparág itt képviselve. A most emlitett szekrény komlokzatán több lovas és gyalogos harczos viaskodása közben, az orleüasi szüz elfogatása van ábrázolva, jól kidomborodó alakokkal, minőket kétoldalon is láthatunk, mindenütt harczot folytatva egymással. Ezen értékes darab készitője, egy husz éves ember, ki kevés utba igazitás után, ily sokra tudta vinni a faragás mesterségét természet adta ügyessége által, a mit felismervén benne mások, ma már Thonet fabutor gyárában nyert foglalkozást, a ki egyszersmind ezen müvét ezerkétszáz frankért meg is vette.

Két zománczos erdélyi készitésü üveg virágtartón, szintén faragványokat találunk szorosan reá illesztve, melyeket a faragó, teljesen az üveg alakja után metszett ki. Ezek is már elvannak adva, és pedig angoloknak, a kik csakugyan legjobban fel tudják ismerni annyi minden között, a mübecsesel biró tárgyakat, s egyáltalan mondhatni, hogy ő nékik kél el a legtöbb értékes mü az egész kiállitáson.

Egy fehér hársfából készült diszserleg alaku famunka is figyelemre érdemes, a melyet szét csavarva felső része dohány, alsó pedig gyufatartónak szolgál. Különösen remek munka egy üvegserleg álványa, mely szoba diszül használható. Ez ébenfából faragott s minden oldalról kidomborodó középkori lovagot állit elő, a ki lováról hosszu landzsájával sárkány ellen küzd. Az üvegserleg fedelét szintén ébenfa faragott tető fedi, melynek fogóját egy gyalog vitéz helyettesiti. A többi még nem emlitett három tárgy, kisebbszerü melyek közt az egy darabból finoman kifaragott, nyers diófa kenyérkosár, a legkiválóbb, mig az ébenfáju tinta és czukortartó szintén elég ügyességről tanuskodnak. Mindezeknél azt szükséges megemliteni, hogy készitőik kivétel nélkül 16—20 éves suhanczok voltak, a kiknek rendes foglalkozásuk a nehéz mezei vagy erdei munka, a kiket azonban a dieséretes vezetés alatt álló faragó iskolában ily szépen kitudtak képezni oly rövid idő alatt, hogy munkáik a magyar kiállitás ez osztályának egyik legtöbbet nézett részét képezik.

Óhajtjuk, hogy e szép példa minél több követőre találjon, s mint házi ipar, minél inkább elterjesztessék az erre hivatottak által, magyar népünk között, a mi egyrészt ezen gyönyörü iparág kifejlődését idézné elő hazánkban, másrészt pedig a külső munkára alkalmatlan időközben, hasznos foglalkozásra tanitanánk ezzel embereinket, kiknek legnagyobb része ilyenkor a semmit tevéssel tölti a drága időt.

E tárgyakkal egyidejüleg megemlitjük e terem szemben levő oldalán álló lombfürész famunkát, mely egy kápolna szerü kis épületet utánoz, csinos toronynyal, melyen egy nyolczna pig egyfolyton járó kis inga óra van beillesztve. A lombfürész munkát szintén egy mükedvelő, Sebesi Ede bányahivatalnok készitette Pécsett. Ennek egyes részei az utolsó darabig széjjel szedhetök, s ismét a nélkül, hogy szögelni vagy ragasztani kellene rajta, a megfelelő ügyesség mellett ujból összerakhatók.

K.

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A mai ülés tárgyát Szalay Imre a borgyártásról szóló törvényjavaslata s inpellatiókra adott válaszok képezték. Az emlitett törvényjavaslat egy kis vitára adott alkalmat, melyben Hegedüs és Korizmics is részt vett. A bortermelésre nézve nagy fontosságu ügy a miniszter azon igéretével ért véget, hogy a kérdést bővebben tanulmányoztatja s annak idején törvényjavaslatot terjeszt a ház elé. Péchy válasza az interpellatiókra alább olvasható.

II.

A képviselőház ülése junius 26-ikán.

Elnök: Ghyczy; jegyzők: Gullner, Molnár, Orbán.

A miniszterek közül jelen vannak: Széll, Péchy, Bedekovics, Trefort.

A mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesittetik.

Elnök bejelenti a miniszterelnök következő átiratát.

Méltóságos elnök ur!

A jelenlegi országgyülés folyó hó 30-án déli 12 órakor fog ő császári és apostoli kir. felsége által, a budai királyi várlak nagy termében ünnepélyesen berekesztetni.

Miről méltóságodat szives tudomásvétel s a képviselőház értesitése végett oly hozzáadással van szerencsém tudositani, hogy a fentebbi ünnepélyes alkalommal a jelenleg létező udvari gyász letétetik s annálfogva a diszöltönyök a cs. és kir. rendjelvények szalagjaival viselendők.

Egyszersmind van szerencsém a fennebb emlitett alkalomra megállapitott udvari szertartás programmját méltóságoddal közölni.

Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem nyilvánitását. Budapesten, 1878. évi junius 25-ikén. Tisza s. k.

Tudomásul vétetik.

Vécsey Tamás benyujtja a könyvtári bizottság jelentését és számadásait.

Napirendre fog tüzetni.

Simó Lajos benyujtja a gazdasági bizottság jelentését egy elbocsátott szolga végkielégitése tárgyában.

Ki fog nyomatni s napirendre tüzetni.

Baross Gábor a házszabályok revisiójára kiküldött bizottság jelentését nyujtja be.

Napirendre fog tüzetni.

Az interpellatió és inditványkönyvben bejegyzés nem foglaltatik.

Következik a napirend: Szalay Imre törvényjavaslatának tárgyalása a borgyártás ügyében.

Szalay Imre a törvényjavaslatot azért nyujtotta be, hogy a szőlőmüvelés bajain és hátrányain segitve legyen. Az egész ország egyhangulag decretálta azt, mit ő javaslatával elérni akar: a borgyártás föltétlen eltiltását. — Azonban a miniszterium helytelenül járt el javaslatával. Először az iparkamaráknak adta, melyeknek érdekükben van a borgyártás virágzása; ezek tehát önző érdekekből ellene nyilatkoztak. — Ezután a javaslat a pénzügyi bizottsághoz lett utasitva, hol sem kellő szakértelem, sem a kellő gond nem volt meg e kérdés tárgyalásában. Az egész törvényjavaslatot azzal ütötték el, hogy a borgyártás definitiója rendkivül nehéz, mivel könnyen még az okszerü pincze-kezelés körét is megszorithatja.

Szóló ugy hiszi, hogy a kérdés szerencsésebben volna megoldva, ha a definitiók bármelyikét elfogadnák, semmint, hogy a kérdést eldöntetlenül hagyják. Mert nálunk a borgyártás egyenes kárára van a szőlőmüvelésnek, mig másutt pl. Franczia országban egy egészen uj iparágat fejleszt. Itt csak idegen borokat gyártanak, s az idegen importot zárják ki általa; nálunk azonban a gyártott borok, a ruszti, visontai stb neve alatt legjobb termésü borainknak csinálnak versenyt. — Szóló ezért határozati javaslatot nyujt be, mely szerint a miniszterium utasittatik, hogy a jövő országgyülésen törvényjavaslatot nyujtson be, a borgyártás föltétlenül eltiltásáról. (Helyeslés.)

Nyári Jenő b. hozza át a főrendiház jegyzőkönyvi kivonatát az országgyülésen tegnap tárgyalt javaslatok ügyében.

Az ide vonatkozó jegyzőkönyvek fölolvastatnak s a törvényjavaslatok szentesités alá fognak terjesztetni.

Hegedüs Sándor Szalay ellenében — mint a pénzügyi bizottság egyig tagja — ez utóbbi védelmére kel. A pénzügyi bizottságnak a kérdéssel — a ház határozata következtében kellett foglalkoznia, — s foglalkozott is vele legjobb tudomása szerint. De szakértelmében nem bizva, maga a bizottság kérte az enquettek összehivását. Ezen enquetteken részt vett Szalay Imre is, hol maga beismerte, hogy a fölvetett definitiók egyike sem teljesen megfelelő. Hogy a bizottság a definitióknál nagyon is jogászi szempontból indult ki, abban még nincs semmi gáncsolni való. Más eljárás — törvények hozatalánál — nem illenék a törvényhozás komolyságához.

Szalay különben nem helyesen hivatkozott a külföldre. Ott nem a borgyártást tiltják a törvények, hanem csak a vele járó csalást akarják lehetetlenné tenni.

A pénzügyi bizottság különben nem vetette el a kérdést, hanem csak elodázta a megoldást, melynek okszerü megtételére a kormányt egyenesen fölhivja. — A pénzügyi bizottság javaslatát ajánlja.

Trefort Ágoston kijelenti a kormány nevében, hogy az a kérdéssel foglalkozni fog s megoldását szükségesnek is látja. A jelenlegi javaslatokat azonban megfelelőknek nem tartván, jövőre egy uj javaslatot fog a ház elé terjeszteni.

Remete Géza a miniszter nyilatkozatában megnyugszik s Hegedüs beszédére való nehány észrevétele után a kereskedelmi szerződések terén is boraszatunk érdekeinek megoltalmazását ajánlja.

Korizmics László nagyon óhajtja, hogy a bortermelők érdekei megóva legyenek. Csakhogy attól tart. hogy ez orvosság rosszabb lesz a bajnál. A borgyártást egészen elnyomni Magyarországon nem volna helyes. A pénzügyi bizottság javaslatát pártolja.

Szalay helyreigazitja szavait Hegedüs állitásaival szemben. A kormány nyilatkozta után külön inditványát ő is vissza vonja. — A ház a pénzügyi bizottság javaslatát fogadja el.

Péchy Tamás felel először Sztupa interpellatiójára azon intézkedések tárgyában, melyek a főváros területén az árviz veszély meggátlására szükségesek. A főváros árvizveszélytől való megmentése tárgyában szükséges munkálatok megállapitása, kiszámitása csak most mehetett végbe. — A mire a szabályozásnál számitások nem kellettek, azt a miniszter eddig már minden zaj nélkül megtette. Mire majd a számitást igénylő munkálatok is egészen készen lesznek, megvizsgálásukra a fővárost és a közmunkatanácsot is megfogja hivni, s ekkor lesz idő határozni a teendők felett. Kéri válaszát tudomásul venni.

Sztupa György a ministeriumot arról vádolja, hogy a fővárost mostoha gyermekének tekinti; a munkálatokkal késik s a főváros kivánatait kellő figyelembe nem veszi. — Szoló mindaddig, mig a Duna soroksári ága ki nem nyittatik, a választ tudomásul nem veszi.

Péchy Tamás néhány megjegyzése után a ház tudomásul veszi válaszát.

Péchy Tamás most Dániel Ernő interpellatiójára felel a keleti kereskedést közvetitő vasut, különösen a kikinda-pancsova-belgrádi vasut kiépitése, továbbá Torontálmegye déli részében épitendő másodrendü vasutak tárgyában. — Most e kérdésben — az idő rövidsége miatt törvényjavaslatot a háznak be nem nyujthat. — Különben a mai viszonyok közt a kiépitést nem is lehet ajánlani; ez csak akkor volna indokolva, ha a folytatás is biztositva volna. — Torontál megyére nézve a vasutat nagy fontosságunak tartja, s hiszi, hogy a megye közreműködése mellett minden nagyobb áldozat nélkül lehet majd intézkedni, hogy azon vidéknek vasutja legyen.

Dániel Ernő a második pontra adott válasszal nincs megelégedve. — A ház az egész választ tudomásul veszi.

Péchy Tamás most Madarász Jenőnek felel, ki interpellálja a minisztert, hogy van-e tudomása arról, miszerint az illető alispán — határozat ellenére — nem ügyel fel, hogy a belvizeknek szabad lefolyása legyen, a vizszabályzó társulatok munkálatai után is; s hogy fog-e intézkedni, miszerint a vétkes alispán ellen fegyelmi eljárás inditeztessék? A határozat addig nem teljesithető, mig a Tisza zöldárja el nem vonul, mi juniusban szokott megtörténni. Ily eljárásra eddig tehát ok nem volt. Figyelemmel lesz azonban, hogy most, az ár elvonulása után, a gát megnyittatott-e. Válaszát tudomásul venni kéri.

Madarász Jenő megjegyzése után a ház a választ tudomásul veszi.

Péchy Tamás, Balogh Károly interpellatiójára felel a Mohács-szigeti védelmi társulat alakulása ügyében. Kérdi az interpelláló a minisztert, van-é szándéka a mohácsi margitszigeti dunai védgáttársulat alakulását végleg is jóváhagyni, a müszaki tervezeteket, anélkül, hogy a Dunának a védgáttöltések körüli szabályozását és költségeit illetőleg

kötelezettségeket vállalna, megerősiteni? — Megjegyzi, hogy az állam semmi kötelezettséget nem vállalt a társulattal szemben. A kérdés lényegére áttérve mondja, hogy az érdekletteket a társulat alakitására külön-külön meghivni nem lehetett. — A kik a meghivásból kimaradtak, még mindig érvényesithetik jogaikat, ha az eddigi többség határozata által megsértettek volna. — Ha a társulat gyülésein megjelenne, érvényt szerezhetnek igényeiknek, mert minden egyes gyülésen megtörténik a szavazás.

Balogh Károly. T. ház! Igan sajnálom, hogy az igen t. miniszter ur nemcsak a törvény rendelkezéséről, hanem a dolgok állásáról sincs jól informálva.

Három részre osztom válaszát. (Mozgás, Halljuk!) Az első az, melyben azt méltóztatik állitani, hogy a tiszai védtöltéseknél a kormány egyáltalában nem volt kötelezve, a második a képviselet kérdése, a harmadik azon conclusió, hogy a többség ellen a panaszlók semmit se tehetnek. Mindezekre megteszem észrevételeimet.

A mi a tiszai védtöltéseknél a kormány érdekeltségét illeti, hivatkozom a közlekedésügyi miniszter urnak saját beterjesztésére, melyet az idei költségvetéshez pótlólag beadott. Én ma is azon véleményben vagyok, hogy a kormány érdekelve és kötelezve volt, hogy az átmetszéseket épen a tiszai védtöltések érdekében elkészithesse és különösen, hogy a correctivumot rendbe hozza.

A mi pedig azt illeti, hogy a mohácsi margitszigeti védgát-társulat alakulásánál az érdekelteket értesiteni nem volt szükséges, erre nézve az a véleményem, hogy ép ugy, mint minden más ügyben itt is az érdekelteket meg kell idézni, mert „sine nobis de nobis“ senki zsebjére és vagyona felett határozni nem lehet. Ezt a doctrinát nem vártam magyar minisztertől. A törvény erre nézve világosan intézkedik. Azt mondja ugyanis a 2. §-ban, hogy: „Ha az ármentesitő, vagy vizszabályozó társulat alakitása közakarattal nem történhetik, az érdekelt birtokosoknak az ártérben birt holdak mennyiség szerint számbaveendő többsége a kisebbség ellenében is megalakultnak nyilvánithatja a szabályozási társulat.“ — A 3. §. pedig azt mondja: „Az érdekeltek, ha szabályozási társulatot kivánnak alakitani, általános kimutatást tartoznak késziteni az érdekelt földbirtokosok holdszámáról, — általános műszaki tervezetet és költségvetést a szabályozásról, — és ezeket az illető törvényhatóságnak bejelentvén, minden érdekelteket közgyülésre hinak össze.

Tehát arra nézve már tisztában vagyok, hogy minden érdekeltet megkellett volna híni és pedig már azért is, mert az ügy fontos, egy millióra való vállalat mindenesetre nevezetes vállalat, erre nézve sine nobis de nobis nem lehet határozni. Továbbá azt méltóztatott mondani, hogy helyesen voltak képviselve az érdekeltek. Én épen az ellenkezőt állitom: 19,000 holdat képviselő ártéri uradalmak voltak képviselve de 34000 holdnyi volt ártéri, most magánbirtokot képviselő kisebb birtokosok nem hivattak meg, pedig ott a hol egyedül csak magánbirtok van, nincs helye hogy az urbéri választmányok hivassanak meg, hanem az érdekelteket kell meghivni. Itt nem ugy történt. Nevezetesen Szekcsőn 1877-ben megszünt az urbéri viszony. Az ártéri birtokosokat mindenesetre egyenkint meg kellett volna hivni, vagy pedig odautasitani, hogy képviseletükről gondoskodjanak.

Ez nem történt. A mohácsi ártér rendezve van transactrónális és urbéri per által. Mohács 1799-ben transactiónális rendezést tett. Az ártérben azóta volt és van körülbelül 9000 hold, mely 1875-ben sem volt már urbéri, tehát volt magánbirtok. Legalább ennek a birtokosait meg kellett volna hallgatni. De ez sem történt. Szintugy áll ez az erdőt, legelőt illetőleg. Az sem áll, hogy ez nincs rendezve, hogy azt nem lehetett kitudni 1875. márcziusban jogérvényessé vált e a másodbirósági és az utolsó itélet. Megtörtént az egyeni kihasitás iránt az egyesség, el volt késztve az egyenkénti kihasitási tervezet, tehát hol van itt az ur és a jobbágy közti viszony? Itt nem létezik urbéri viszony. Hogy lehetett tehát itt az urbéri választmányt megidézni? Itt minden egyest kellet volna megidézni. Szükségtelen volt az árfejlesztés befejezését bevárni, meg volt a kiosztási tervezet, meg volt névszerint nevezve, kinek hol és mennyi a birtoka, tehát valamennyit egyenkint kelletett volna behivni. A képviseletre nézve az történt tehát, hogy a 19,000 hold birtokot képviselő volt uradalmak határoztak, ellenben a 34,000 holdat képviselő kisebb birtokokok nem lettek meghiva. De igy áll az, s igy van az kimutatva azon okmányokban is, melyeket a miniszter urnak bemutattam.

Tehát a képviseleti kérdés egyáltalán nem ugy áll, a mint a miniszter ur mondja. A mi most azt a harmadik kérdést illeti, hogy akármit fognak tenni a panaszlók, azért mégis a többség fog határozni, hát azt akarjuk épen, nem egyebet, hogy az 1871. t. cz. 3. §. értelmében hivassanak meg az illető ártéri-birtokosok a közgyülésre, és ezen közgyülésen azután megtörténjék az alakulás elnök és választmány választása, alapszabályok készitése. A mi eddig történt, az filius ante patrem volt, az törvényellenes volt. Melyik a többség, azt nem tudjuk, mert eddig nem lévén meghallgatva 34000 hold birtokosa, természetes, hogy az a többség, mely a védgátépitő társulatban volt, s az uradalmak képviseletéből arondirozta magát.

Részletekbe nem akarok bocsátkozni, mert igen hosszasnak kellene lennem ezen 21 foku országházi forróságban. A t. minister ur válaszát, sajnálom, hogy késön tette meg, nem vehetem tudomásul s kérem a t. házat, méltóztassék azt tárgyalásra kitüzni.

Péchy Tamás miniszter felolvas meghatalmazásokat, melyekből kitünik, hogy a dunaszécsköi község urbéresei is megvoltak idézve, s képviseltették magukat.

Balogh Károly erre megjegyzi, hogy e meghatalmazások csak a politikai testület képviselői által vannak aláirva, nem pedig azok által, kiknek egyedül volt joguk képviselőt választani s ezt felhatalmazni. — Ismétli, hogy a választ tudomásul nem veszi, s hogy a miniszter rosszul van informálva.

A ház többsége a miniszter válaszát tudomásul veszi.

A holnap 11 órakor tartandó ülés napirendje: a kérvények 58 sorjegyzékének tárgyalása. Trefort válaszai különféle interpellatiókra.

Ülés vége 1 ó. 45 p.

—

A főrendi házban **Szögyény** jelentést tesz a hármas bizottság nevében a hozzáérkezett tárgyakról, egyuttal benyujtja az igazolási bizottság jelentését a háznagy számadásáról s felmentését kéri. Megadatik. — A verseczi képviselőválasztók összeirásáról, az erdélyi birtokrendezési iratok bélyegmentességéről az 1876. évi zárszámadásokról szóló törvényjavaslatok elfogadtatnak. — Az országgyülés bezárása végett a miniszterelnök átirata tudomásul vétetik. — Ezentul csak az uj törvények kihirdetése végett lesz ülés.

A mai ülés vége ¾12.

—

Félreértések elkerülése végett szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a 80 milliós bankadósság feletti szavazásnál Vidovich Ferencz képviselő betegség miatt nem jelenhetett meg.

Fővárosi ügyek.

A főváros rendes közgyülése.

— junius 26.

A középszámmal látogatott közgyülést Ráth főpolgármester megnyitván, bejelentette több bizottsági tag hosszabb időre eltávozását, mely után Tencer Pál interpellálta a polgármestert ezen alkalomból, hogy az artézi kut vizének tulságos élvezete miatt egy egyén komolyan roszul lett; kérdé: történt-e intézkedés, hogy a gyógyviz szabályellenes élvezete által több ily eset elő ne forduljon.

Kammermayer polgármester azzal nyugtatta meg a közgyülést, hogy a reggeli órákban egy kitünő orvos (dr. Scheerman) ügyel az ivókra. Az orvos rendeleteire nem hallgató egyének nemcsak a ligeti kutnál, hanem bármely hires külföldi fürdőnél is roszul lesznek a viztől, mint számos eset fordult is már elő, sőt egy esetet tud, hogy az illető bele is halt.

A válasz tudomásul vétetett főleg azért, mert a polgármester megigérte, hogy intézkedni fog nemcsak a reggeli órák felügyelete, hanem más tekintetben is.

Ribáry Ferencz a végett szólalt föl, hogy a tabáni paplak uj épülete bár azért emeltetett, hogy a régi paplakot az iskola kibővitésére lehessen használni, — most még is egy tanitót akarnak oda beköltöztetni.

A polgármester az ügy mibenlétéről legközelebb jelentést tesz s válaszoland.

Ezzel a napirend tárgyalása kezdődött el.

A közgyülés helyeselte, miszerint a vigadói termekre és sörházra, meg az Erzsébettéri kioskra a bérlet iránt az ajánlati tárgyalás ujra kiirassék, mert a megtartott árlejtés az eddigi bérrel szemben nem volt kielégitő.

Még pár gazdasági ügy elintézése után Alkér tanácsnok bemutatta az albizottsági és tanácsi jelentés kiséretében a mult évi zárszámadásokat és vagyonleltárt. Kérte a közgyülést, hogy a zárszámadásokat hagyja helyben, a fölmentést a tanácsnak adja ki, s fölülvizsgálat, s felsőbb jóváhagyás végett a zárszámadásokat a miniszterhez fölterjeszténi sziveskedjék.

A szónokok sorát Éles Henrik nyitotta meg, majd Fuchs Gusztáv, Márkusz Ignácz, dr. Stiller Mór, Hunfalvy János, Steiger Gyula szólottak.

A szónokok többnyire azt neheztették, hogy egyes tisztviselők felhatalmazás nélkül szabályellenesen tettek megrendeléseket s jövőre megtorlásul, majd a kár megtéritését, majd szigoru pénzbirság alkalmazását vélték alkalmazni. A tanács 139 tételnél hágta tul a költségvetés határait, mint a hogy valaki kiszámitotta s igen ritkán történt, hogy póthitel által fedezte volna magát. Hangsulyozták tehát, hogy jövőre minden egyes esetben kelljen a tanácsnak póthitelt kérni. Némelyek hangosan vádolták a kormányt, a segélyek 239,000 frtot tevő tényleges deficzit egyik legfőbb okát a mostani közigazgatási rendszerben látták. A tanács részére egyébiránt a fölmentvényt mindenki kiadni óhajtá, csak Éles H. ragasztott volna hozzá megszóritó clausulát.

A szónokok érveire, ellenvetéseire Kammermayer mint a tanácsfeje tett ellenészrevételeket, fölvilágositó nyilatkozatokat, mik a közgyülés általános tetszésével találkoztak. Kimutatta, hogy a deficzit nem onnan származik, mintha a kiadások többet tettek volna a praeliminárénál, hanem onnan, hogy a bevételek csökkentek, igy a községi adópótléknál 97,139 forint, a fogyasztási adópótléknál pedig 32,019 frt bevételi kevesblet mutatkozik stb. A községi adópótlék azért nem folyt be, mert az államí adót sem lehetett beszedni. Hogy miért? fölösleges fölvilágositást adni, mindenki tudja nyomorult gazgasági viszonyainkat. A tanács póthitelt nem kérhet, mindig a kényszeritő alkalom szabta meg a tételek tulhágását; a jelentés megadja minden tulkiadás indokolását is. A főszempont, a takarékosság mindig szemelőtt tartatott s tartatni is fog, amint a számadásokból is meggyőződhetni.

A közgyülés a zárszámadásokat megállapitottaknak jelenté ki s elfogadta az albizottság és tanács által tett összes inditványokat, ezek közt például, hogy a tanács póthitelt kérni esetrőlesetre el ne mulassza, s a kórházi túlkiadások orvoslását sürgesse.

Ezután a vár erőditési telkek átadása tárgyában kelt miniszteri rendelet adatott elő. Mivel az 1866-iki királyi elhatározás alapján a kérdéses telkek ingyenes és kártérités nélküli birtoklása illeti a fővárost, a közgyülés a gazdasági bizottság javaslatára a miniszter rendeletében ajánlott osztozkodásba belé nem egyezik, hanem fölterjesztésben kérni fogja a összes telkek ingyenes és kárpótlás nélküli átadását.

A többi ügyek tárgyalása holnap délután 4 órakor folytattatik.

— Folyó évi junius hó 27-én d. u. 4 órakor IV. ker. uj városház I. em. 18. sz. a. bizottmányi ülés tartatik, tárgya a belső körut, Deák-tér és nemzeti szinház közti résznek átadása és átvétele.

Törvényszéki csarnok.

Az itélet kihirdetése

a nemzetközi és országos biztositó társaság ügyében.

A nemzetközi és országos biztositó társaság bünperében hozott itéletet ma hirdették ki a vádlottak előtt. A kir. törvényszék (elnök Párvy, birák Nedeczky és Follmann) pont 4 órakor ült össze. A kir. ügyészség részéről Bökh volt jelen. — A teremben nagy számmal voltak a hallgatók. A kihirdetett itélet szerint Deutsch W. és Fuchs R. a csalásban, Stranszky Emanuel, Wottitz Antal, gr. Bethlen Miklós és Gombos Gyula a csalásbani bünrészességben találtatnak bünösöknek, ellenben az okirat hamisitás vádja alól mindannyian tényálladék hiányában felmentetnek. Gr. Batthány Zsigmond, báró Hirschfeld Arthur a csalásbani bünrészesség vádja alól és az okirat hamisitás bünrészességének vádja alól tényálladék hiányából — Tauber Leo bizonyitékok hiányából mentetett fel. Ehhez képest Deutsch W. 4 évi, Fuchs R. 3½ évi, Stranszky Emanuel 2 évi, Wottitz Antal 1 évi, gr. Bethlen Miklós 3 havi és Gombos Gyula 3 havi börtönbüntetésre itéltetett, a büntetést az itélet jogerejüvé váltától számitva. Azonkivül valamennyi a csalási bünperben előforduló jogügyletek semmiseknek mondatnak ki és a váltók és kötelezvények visszaadatni rendeltetnek, a csődtömeg terhére törültessék a Stoics-féle kötelező tkönyvi előjegyzés. Elitéltek egyetemleges kártéritésre köteleztetnek. A fenyitőzár alá vett vagyonra nézve az „Országos“-nál lefoglaltak csupán az ez intézetnél károsultak részére marad, mig Fuchs R. lefoglalt vagyonán közösen osztozkodnak a két intézetnél megkárosultak. — B. Hirschfeld terhére lefoglalt vagyon ennek visszaadatni rendeltetik.

Az itélet indokolásában következők emlittettek: Első sorban Deutsch és Fuchs volt büntetendő, kik jogtalan haszonlesésből ravasz fondorlataikkal ártatlan áldozatokat hálójukba keritették és az ellenőrzést tévedésbe ejtették.

Jónevü, előkelő állásu egyéneket kamat nélkül adott kölcsönök és fényes jövedelemigéretekkel és hitegetésekkel a társulat igazgatóságának élére állitottak, hamis részvényjegyzések felmutatása által közgyülést tartottak és a korelnököt a jegyzett részvények mennyisége iránt félrevezették, ily módon létesitették az intézetet. A károsult hivatalnokokat Stranszky közbenjárásával alkalmazva, furfangos eszközök által megtévesztve, ezektől oly biztositékot követeltek, mely semmi arányban sem állt az állással egybekötött foglalkozással és fizetéssel. Az óvadékok és részvényjegyzések után befolyt pénzeket elköltötték; dús fizetéseket élveztek. Stranszkyt jelentékenyen dijjazták és igy az intézet vagyonát prédálták. Merően hamis alapra fektetett alapitási költségjegyzéket terjesztettek elő és belőle jogtalan hasznot huztak. Ezen tervszerü csalárdságok leleplezésére szolgálható rendszeres könyvezést elodázták és a vezetett néhány könyvet hamis tételekkel tölték be. Elismervényeket és kötelező iratokat állitottak ki a végből, hogy a miniszteriumot megtévesszék.

Az „Országos“ alapitásánál hasonló csalárdsággal jártak el; alaptőke nélkül, jónevü egyéneket jó fizetés és állásokkal kinálgatva és ellátva részükre nyertek, 10,033 frtot költöttek el. Fuchs védekezése, hogy a hivatalnokok felfogadásánál nem ténykedett, megczáfoltatott ugy a tanuk vallomása, mint a tényekből is stb.

Gr. Battyány és báró Hirschfeld vádoltak, hogy a hamis kimutatás és részvényjegyzések tudtukkal terjesztettek fel a miniszteriumhoz, és hogy az intézet részvényeseitől jogtalan hasznot huztak, hogy Stranszkyval a részvények elhelyezése iránt alkudoztak; de a végtárgyaláson kitünt teljes ártatlanságuk, jóhiszemülge — félrevezettetve cselekedtek, sőt Batthyny is 1200 frttal károsodott, Hirsfeld meg sajátjából 320 frttal járult az intézeti költségek fedezéséhez. — Ily körülmények közt Fuchs Miksa és Fakh Gedő tanuk előadásait latbavetve, el kell fegadni azon mentségüket, hogy Stranszkyval az intézet érdekében kötöttek szerződést.

Tauber Leót illetőleg, habár Vizélyvel társügyvédi irodát tartott, habár Deutschnak ifjukori barátja volt, határozott tagadása és Deutsch és Fuchs mentő vallomása alapján fel lehet tenni, hogy nem birt tudomással az alapitók jogtalan cselekményeiről. Ügyvédtársa rendkivüli számlájáért felelőssé tenni nem lehet, a saját 129 forint 50 kros számláját pedig jogosan vehette igénybe. A Stoics-féle kötelező kiállitása körül büntethető gonosz szándék fel nem ismerhető. Wottitz beismerte, hogy az elismervényeket irta, mentsége azonban, hogy másolatot készitett, figyelembe nem jöhet, mivel az irását készakarva több izben változtatta.

Gr. Bethlen és Gombos márczius 6-tól ápril 1-ig igazgatótanácsosi czimen 10 forint napidijjal volt alkalmazva és 900—700 frtban részesültek, ebből az osztózkodás — az alapitókkali bünös egyetértés pedig a Deutsch, Fuchs és Vizelyvel kötött szerződésből — tünik ki.

A fenyiték megszabásánál Deutsch, Fuchs és Stranszky vizsgálati fogságát tekintetbe nem vehették. Enyhitő körülményt képez mindnyájának büntetlen előélete, Deutschnál példás magaviselete, az, hogy komoly pályára szánta magát késő korában. Mindannyi ellenében nyomós és sulyositó ok: hogy a hazai vállalatok megbizhatóságát a külföld előtt veszélyeztették — a fondorlatok tervszerü és nagyobb mérvüsége, a bün ismétlése.

A kir. ügyész megnyugodott az itéletben. Az elitéltek valamennyien felebbeztek.

Párvy elnök Batthyányhoz fordulva azt mondá ekkor: „vegye méltóságod örvendetes tudomásul; b. Hirschfeldnek: ön teljesen felmentetett; dr. Tauberhez: örvendek szerkesztő ur, hogy rehábilitálva lett.“

—

Az Orczykertben elkövetett gyilkosság tettesei előtt is kihirdették az itéletet. Dr. Lászy elnök, Sembery és Papp birák, Tóth Gerő ügyész. Schopper Józsefet 15 évi, Plichal Imrét 18 évi börtönre itélték gyilkosság miatt, sulyos testi sértés miatt Diamant Adolfot 1 évi, Kosz Józsefet szinte 1 évi börtönre, Füge Rezsőt 4 évi, Szották Gyulát 2 évi börtönre itélték betörés és lopás miatt. — Kosz kivételével valamennyi felebbezett.

Hivatalos jelentések a vetések állásáról.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz f. évi junius hó 20-ig beérkezett hivatalos tudósitások szerint.

(Vége.)

Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye. (Halasi járás.) A szárazság okozta kedvezőtlen időjárás folytán csak középszerü aratást várnak; a zab rosz; széna és gyümölcs kevés; szőlő bő termést mutat. (Kis-Kunfelső járás.) A rozs gyenge közép, ellenben a buza jó középtermésre nyujt kilátást; a tavaszi vetések jó közép termést adhatnak; széna és gyümölcs kevés, de a szőlő bő termésre jogosit.

Pozsonymegye. (Csallóközi járás.) Bekövetkezett esőzések következtében az őszi vetések megjavultak; a tavasziak jók. (Külső járás.) A buzában rozsda mutatkozik; gyümölcs kevés; kapásnövények jók. (Hegyentuli járás.) A buzát jónak, a rozsot ritkának jelzik; takarmány dus kaszálást adott.

Sárosmegye. (Sirokai járás.) Nagy szárazság miatt aggasztó aratási kilátásról értesitenek. (Alsó-tarcsai járás.) A buza jó; a rozs rosz. (Giráltí járás.) A buza jó; a rozs közép, mintegy felét kiszántották; a zab szép; az árpa esőhiány következtében sinlik; a kapásnövények jól állanak.

Somogymegye. (Kaposvári járás.) A hoszszantartó nagy szárazság a legszebb reményeket meghiusitotta; az őszi közép; a tavaszi silány; szőlő bőven mutatkozik, ellenben a gyümölcs, részint a szárazság miatt lehullt, részint cserebogarak által tönkre tétetett. (Tabi járás.) A buza üszögös; a rozs középszerü; árpa és zab silány; szőlők jó termésre nyujtanak reményt. (Marczali járás.) A szép reményre jogositó buzavetéseket üszög és rozsda lepték el; szőlők gazdagon virágoznak; meleg és száraz időjárás van.

Sopronmegye. (Fejéregyházi járás.) A buza jó, a rozs gyenge közép termést fog adni, buzában üszög mutatkozik, gyümölcs kevés lesz, szőlő, daczára a tortrix pilleriána hernyónak, bő termésre jogosit; széna sok termett. (Rábaközi felsőjárás.) Buza, rozs, árpa és zab kitünően állanak, az őszíek virágzása kedvező időben és körülmények közt történt, a kapásnövények jó; a széna betakaritása folyamatban van.

Szabolcsmegye. (N.-kállói járás.) Az őszi vetések — ritkák lévén — közép termést fognak adni; a tavasziak jók; a tengerit kapálják; szőlők bő termést igérnek. (Kisvárdai járás.) A buza jó; a rozs középszerü; tavasziak még idejében kapván esőt, nagyon megjavultak

Szatmármegye. (M.-szathai járás.) A buzák kövér időjárás következtében annyira dusan fejlődtek, hogy további fejlődésüket legeltetés által kellett megakadályozni; a rozsvetések, a mily gyengék voltak tavasz kezdetén oly jók most; tavasziakból bő termést remélnek; gyümölcs kevés lesz; nagy szárazság van. (Szamosközi járás.) Buza és repcze kitünőek; a rozs — több helyütt a téli nagy hó alatt kiveszvén — gyengén áll; a tavaszi középen aluli, hol későn vetették — ki se kelt; a rétek silány fütermést adtak; a szárazság nagy. (Sárköz-ujlaki járás.) Buza, rozs és repcze jók; szőlő szépen áll; gyümölcsnek a hernyók ártottak; tengeri és répa megkapálva elsőre szépen diszlenek; tavaszi vetésekre a nagy szárazság káros hatást gyakorol.

Szebenmegye. (Nagy-szebeni járás.) Buza és rozs kedvező időben és körülmények közt virágozván el, jó termésre nyujtanak kilátást; a tengeri szépen fejlődik; gyümölcs sok lesz.

Szepesmegye. (Magurai járás.) A tavasziakat kitünőknek jelzik; kedvező időjárás mellett bő takarmánytermést várnak. (Lőcsei járás.) Az őszi vetéseknek mintegy 70% télen a hó alatt kiveszvén, tavaszszal kiszántatott, a még fenálló vetések középen aluli termést fognak adni; az árpa kivételével, mely még jól áll, a tavasziak silányak; a burgonya lassan nő; gyümölcsöt a hernyók tették tönkre; luczernások és rétek középen aluli kaszálást adnak.

Szolnok-Dobokamegye. (Betleni járás.) A buza jó; tavasziakra az eső jó hatást gyakorolt; a szőlő virágzik és gazdag termésre jogosit.

Szörénymegye. (Bozoviczi járás.) Ugy a vetések mint a gyümölcs, ha az időjárás továbbra is kedvezni fog, jó termést adhatnak.

Temesmegye. (Kubini járás.) A vetések átalán szépek; a szőlők jól állanak.

Tolnamegye. (Központi járás.) Őszi és tavaszi vetések jók; a repczét junius elején kezdték kaszálni; szőlőkben a tortrix pilleriana okoz károkat. (Simontornyai járás.) A buza, ha még esőt kap, jó középtermést adhat; a rozs középszerü; szőlők bő termésre jogositanak ugyan, de a tortrix pilleriana leszedése sok költségbe és fáradságba kerül.

Torda-Aranyosmegye. (Tordai járás.) A mily dúsak az őszi vetések, oly gyengék a tavasziak; szárazság következtében a tengeri silány; széna kevés; gyümölcsöt a hernyó és cserebogár pusztitották el; szőlő gazdag termést igér.

Tornamegye. (Alsó járás.) A buza kitünő; a rozs, árpa, zab és burgonya jók; tarkarmány bőven termett; szőlők rendkivül dúsan virágzanak; gyümölcsöt a hernyók és cserebogár elpusztitották.

Torontálmegye. (Modossi járás.) Buzából jó középtermést várnak, habár több helyütt üszög mutatkozik; a repcze aratása befejeztetett, fél termést adott, széna kevés volt, de jó minőségü; tengeri sinyli a szárazságot; szőlők gazdag termést igérnek.

Trencsénmegye. (Alsó járás.) A buza eddigelé jól áll, hanem szalmáját a rozsda ellepte; a rozs ritka; az árpa közép; a zab nagyon jó; széna kevés; burgonyát most másodszor kapálják.

Turóczmegye. (Mosóczi járás.) Buza, árpa, zab, burgonya jók; a rozs középszerü; gyümölcsfák, melyekről a hernyókat idejében leszedték, bő termést fognak adni.

Udvarhelymegye. (Udvarhelyi járás.) A buza közép; a rozs középen aluli; tavaszi vetések és tengeri sinylik a száraz időjárást.

Vasmegye. (Kis-czeli járás.) A buza üszögös; rozs és árpa középszerüek; zab, tengeri és burgonya jók; a szőlő kitünő. (Vasvári járás.) A buza üszögös; a rozs középtermést igér; árpa és zab esőt kapván, megjavultak; kapásnövények jók; széna bőven termett.

Veszprémmegye. (Pápai járás.) A buza igen szép, de virágzásakor szél fujván, a szem képződésére alighanem káros hatásu lesz; a rozsnál is hasonló körülmény jelentkezett; a zabvetések és kapásnövények jók; a nagy gyümölcstermést részben a cserebogár, részben hernyók tették semmivé; szőlők bő termést igérnek. (Enyingi járás.) A repcze jó; a buza szalmára gazdag termést fog adni, de szemre hibás lesz, mert nagyon üszögös és rozsdás; a rozs silány; árpa és zab eddigelé ugyan még jók, de szalmájukat a rozsda ellepte; szénából silány termés volt; a tengeri, burgonya és répa jók; gyümölcs lehult; a szőlő gazdagon virágzik.

Zalamegye. (Sümegi járás.) Ugy az őszíek, mint a tavasziak középszerüek, a szőlőtőkék évek óta nem hoztak annyi fürtöt, mint ez idén; a gyümölcs nagyrészben lehult; takarmány bőven termett; tengeri, burgonya és répa kitünően állanak; az időjárás kedvező. (Kanizsai és pacsai járás.) A repcze középtermést adott; a rozsvetések kitünőek; buzában rozsda mutatkozik; a tavasziak és kapásnövények esőt kivánnak; takarmány ugy minőség, mint mennyiségre jó volt; szőlők bő termésre nyujtanak reményt. (Lendvai járás.) Repcze és őszi vetések középszerüek; a buza rozsdás; a tavasziak és kapásnövények jók; száraz és szeles időjárás van. (Zalaegerszegi járás.) A buza jó, a rozs középszerü; árpa, zab és kapásnövények jók; takarmány kevés volt; gyümölcs sok lesz.

Zemplénmegye. (Tokaji járás.) Repcze és buza jók, ellenben a rozs és árpa roszak; gyümölcs és széna kevés; szőlők legszebb reményre jogositanak. (Sztropkói járás.) Május és junius hóban nem lévén eső, a tavasziak sárgulnak, száraz fekvésü réteken kevés széna volt; gyümölcs nem lesz. (Szerencsi járás.) A repcze középszerü; a buza és rozs lehető legsilányabb; a tavasziak általában roszak; takarmány kevés van; száraz és meleg időjárásról panaszkodnak.

Zólyommegye. (Felső járás.) A rozsnak nagy részét tavaszszal kiszántották, tiszta buza jó, de kevés van vetve; a tavasziakból jó termést remélnek; a burgonya jó; gyümölcs nem lesz; leette a hernyó; kaszálókon csekély fütermés látszik.

A fenti jelentésekből kitünik — jegyzi meg a hivatalos lap — miszerint a még néhány héttel ezelőtt nagy reményre jogositó buza már csak jó középtermést adhat, sokat ártott neki a szárazság, most több helyen üszög és rozsda mutatkozik benne; a kedvezőtlen téli időjárás következtében megritkult rozsból középtermést várnak; a tavaszak és kapásnövények — ha még esőt kapnak — jó középtermésre nyujtanak kilátást, a rendkivül dusan virágzó gyümölcsfák termésének egy részét cserebogarak és hernyók leették; természetes és mesterséges takarmány minőségre jó, de menynyiség kevés volt; a szőlők átalában bő termést mutatnak.

Figyelmeztetés. (Dijtáblázati és áruosztályozási változások.) Folyó évi julius 1-ével az osztrák-magyar vasuti igazgatóságok (a déli vaspálya kivételével) dijtáblázati határozatok és áruosztályozásában, tekintettel a helyi dijtáblázat, valamint a belföldi köteléki dijtáblázatokra, változások jönnek létre. Ezen változások az egyes osztrák-magyar vasutak helyi dijtáblázatához egy pótlékba lettek összefoglalva, s a belföldi köteléki dijtáblázatokra is érvényesek. Az osztrák államvasuttársaság mindamellett is a fent érintett változásokat, pótlék helyett az uj helyi dijtáblázat füzetébe, (német) mely hasonlóul folyó évi julius 1-vel lép életbe, vezette be. A magyar I-ső dijtáblázati füzetett, illetőleg ellenben III-dik pótlék fog megjelenni. Az uj dijtáblázat példányai a társulati állomásokon megtekinthetők, s az osztrák államvasuttársaság forgalmi igazgatóságánál, Bécs, Pestalozzigasse 8. meg is szerezhetők. Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. (Különleges dijtáblázat a sertés szállitásra.) Folyó évi julius 15-vel a serteseknek Budapest és Kőbánya (magyar államvaspálya és osztrák államvaspályatársulat), továbbá Miskolcz (magyar államvaspálya) Kassa és Ruttka (kassa-oderbergi pálya) állomásokról Oderbergbe való szállitására egy különleges dijtáblázat fog megjelenni, példányok az illető igazgatóság és állomásokon megtekinthetők s az osztrák államvasut társulat forgalmi igazgatóságánál Bécsben, Pestalozzigasse 8 meg is szerezhetők.

Napirend junius 27-én.

Naptár. Csütörtök. Kath.: László. Prot.: László. Görög-orosz: Junius 15. Amos. — Napkél 4 óra 5 perczkor. Nyugszik 8 órakor.
Képviselőház ülést tart d. e. 11 órakor.
Föv. közgyülés ülést tart d. u. 4 órakor
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Igazságügyminiszter fogad d. e. 9-12 óráig.
Közmunka miniszter fogad d. u, 5—6 óráig.
Föv. gazdasági bizottság ülése d. u. 6 órakor.
Függetlenségi-kör értekezlete d. u. 5 órakor.
Szabadelvü-kör értekezlete d. u. 6 órakor.
Orsz. képzőmüvészeti csarnok d. e. 9 órától d. u. 4 óráig nyitva.
Orsz. gazdasági és tanszermuzeum d. e. 10—12 és d. u 2—4 órák közt nyitva.
Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 2—7 óráig
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óraig.
Állatkert nyitva egész nap.
Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben“ este 9 órától kezdve.

—

Hajóforgalom junius 26-én.

A főváros Duna balpartján következő vizi jármüvek kötöttek ki: Luczenbacher Pál m. h. 406 m. tüzifával Veröczéről. Adler testvérek 16 talpja 400 mm. deszkával Komáromból. Zerkovics Alajos 8 talpja 100 mm deszkával Komáromból. Győry Liszka m h. 203 km. tüzifával Tepenczéről. Luczenbacher Pál m. h. 325 m. tüzifával Szobbról. Dary János m. h. 35 mm. hagymával Uszodról. Vallenfeld Károly 7000 db koczkakővel Bogdányból. Luczenbacher Pál 380 km tüzifával Verőczéről. Vallenfeld Károly 6000 db koczkakővel Váczról, Simon János m. h. 40 mm. gyümölcscsel Váczról. Neumann Mór m. h. 55 mm. bőr és 45 mm. gyümölcscsel Szt.-Endréről. Vallenfeld K. m. h 7000 db járdakővel Bogdányból. Fichtl testv. 1600 mm. buzával Tolnáról.

—

Kivonat a hivatalos lap junius 26-ik számából.

Árverések a fővárosban. Stöckl Rozália 5885 frtra b. ingatl aug. 9. a torony-utczai trvszéknél. Preisz György 48,266 frtra b. ingatl. aug. 27. a torony-utczai trvszéknél.

Árverések a vidéken. Kresu Simon 2703 frtra b. ingatl. jul. 30. Bánlak. Pruzsinszky János 3983 frtra b. ingatl jul. 17. Mány. Péntek Józsefné 2200 frtra b. ingatl. jul 23. Százföld. Árszoka Gavrilla 1076 frtra b. ingatl. jul. 15. Dulosz Kis Pál András 1103 frtra b. ingatl. jul. 3. G.-Bátor. Zsédöl István 12,057 frtra b. ingatl. aug. 30. M.-Eörs Petre Ilona 1048 frtra b, ingatl. jul. 18. Héviz. Szent Mihály község 42,560 frtra b. ingatl. aug. 26, Szent-Mihály. Horváth Ferencz 2400 frtra b. ingatl. jul. 30. Barbocs. Deutsch Katalin 1026 frtra b ingatl. jul. 12. Arad. Mirku Vikentie 1740 frtra b. ingatl. jul. 8. Kistorák. Suszter Antónia 90,000 frtra b ingatl. Székesfehérvár. Csizmazia Antal 3221 frtra b. ingatl. jul. 6. Nyulon. Pegyovács Petru 1400 frtra b. ingatl. jul. 9. Gyulafalva. Morin Bernáth 160,000 frtra b. ingatl. jul. 12. Iltyó. Mirich György 1474 frtra b. ingatl. jul. 31. H.-Neuzina, Lőrincz Albert 9576 frtra b. ingatl. jul. 3. Kecskemét. Demján Stefán 1564 frtra b. ingatl. jul. 4. Szerfalva. Joniczky M tild 12,375 frtra b. iegatl aug. 2. Munkács. Csuroes Petrá 1068 frtra b. ingatl. jul. 8. Valkány. Miklentsits József 1200 frtra b. ingatl. aug 8. Horváth-Gurab. Machunka Zsuzsanna 1291 frtra b. ingatl. jul. 5. Trencsén. Popovits Trailla 2344 frtrs b. ingatl. jul. 13. Petroman. Lovesányi Géza 1700 frtra b. ingatt. jul. 8. Szétsén. Alföldi Bálint 1375 frtra b. ingatl. jul. 3. Debreczen. Petrutz Tódor 1727 frtra b. ingatl. jul. 17. Duboez.

Csődmegszüntetés. Hermann W. F. kassai kereskedő ellen.

Pályázatok. Lugosi jbrsághoz végrehajtói állomásra 4 hét. Brassómegyébe körorvosi állomásra, jul. 25. Budapesti pénzügyigazgatósághoz kezelési gyakornoki állomásra, 2 hét.

—

A kis lotto huzása:

Brünn 88 87 27 45 79

Szerkesztői üzenet.

„Nem: B. N.“ Nem adható.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.

—

Éremmel jutalmazott
kivitelre főtt jaroschaui
márcziusi sör
egyedül *Ziegler E.* rakhelyében
váczi körut, 20. szám alatt kapható.

Megrendelések 20 palaczktól kezdve helyben bérmentesen házhoz szolgáltatnak, vidékre való küldemények 25 és 50 palaczkos ládákban szállittatnak.

Ezen kitünő sörnek rendkivül olcsóra szabott ára, kis palaczkja ½ liternyi 10 kr, nagy palaczkja 7/10 liternyi 14 krjával remélni engedi a számos megrendelést. Tisztelettel

Ziegler E.
Jaroschaui sörcsarnok
váczi körut 20.

Budapesti szinlapok.

—

Csütörtök, junius 27-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

TELL VILMOS.

Opera 4 felv. — Személyek:

Gessler	Tallián	Melchtal	Ney
Mathild	Maleckyné	Arnold	Ellinger
Tell V.	Láng	Rudolf	Zajonghy
Hedwig	Saxlehner	Leutold	Szalai
Walter	Kőszeghy	Halász	Pauli

Kezdete 8-adfél órakor.

—

NÉP-SZINHÁZ.

Kolumbus Kristóf.

Eredeti, látványos szinmü 10 képben, zenével és tánczczal

A képek czime:

A kordovai szép özvegy. II. Kolumbus a király tanácsa előtt. III. Indulás a pálosi kikötőből. IV. Zendülés a hajón föld! föld! V. Csendélet Kuba szigetén. VI. Atczték város Haiti szigetén. VII. A vetélytársak nagy tusája. VIII. A lisszaboni földrengés. IX. Kik térnek vissza? X. Nagy bevonulás az ujvilág kincseivel Barszellónába.

Személyek:

Fernando	Jány	Pinzon	Tihanyi
Izabella	Lukácsyné	Don Rodrigo	Solymosi
Beatrix	Rákosi Sz.	Franciskó	Horváth
Portugál kir.	Kovács I.	Alonezó	Eőri
Kamarás	Bakonyi	Czoczó	Adámi P.
Kolumbus	Együd	Dodó	Enyvári

Kezdete 8-adfél órakor.

Vizállás és időjárás.

Junius	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
26	Budapesten	3 13	—	apadt	esős
26	Pozsonyban	2.73	—	„	száraz
26	M.-Szigeten	0 94	—	„	„
26	Szatmáron	0 62	—	„	felhős
26	Tokajban	1 80	—	áradt	száraz
26	Szolnokon	1 60	—	„	„
26	Szegeden	2.19	—	apadt	„
25	Aradon	—	0.31	„	„
25	Nagy-Becskereken	0.27	—	„	felhős
25	Bezdánnál	2.35	—	„	száraz
25	Verbászon	1.80	—	„	„
26	Eszéken	3 12	—	„	„
26	Barcson	2.31	—	„	„
—	Mitrovitzon	—	—	„	„
—	Zimonyban	—	—	„	tiszta
26	Sziszeken	5.05	—	„	felhős
26	O-Orsován	3.10	—	apadt	felhős